

Дивная новина

**Величальні календарно-обрядові релігійні
й світські пісні зимового циклу українців Румунії**

Редактор: **Іван РЕБОШАПКА**
Обкладинка і техноредагування: **Ірина МОЙСЕЙ**
Комп'ютерний набір нот: **Сімона ЛІБЕР-ЛИКРИНЖАН**

Референти:

Іван Ребошапка
Думітру Жомпан
Іван Кідещук

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LIBER, IVAN

**Dyvnaia novyna : Velychalni kalendarno-obriadovi relihiini i svitski
pisni zymovoho tsyклу ukrainsiv Rumunii : Zapys, notatsiia ta obrobka
melodii Ivana Libera / Ivan Liber. - București : R.C.R. Editorial, 2017**
ISBN 978-606-745-021-7

39

Наклад фінансований СОЮЗОМ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

Дивная новина

**Величальні календарно-обрядові релігійні й
світські пісні зимового циклу українців Румунії**

Запис, нотація та обробка мелодій Івана ЛІБЕРА

Видавництво RCR EDITORIAL
Бухарест–2017

Немеркнуча цінність культово-релігійної колядкової поезії

У викладеній 1910 р. в Бухарестському університеті інавгураційної лекції «Folclorul. Cum trebuie înțeles» («Фольклор. Як слід його розуміти») свого курсу народної словесності відомий румунський вчений Овід Денсушяну, поряд з іншими положеннями, «прогнозував» і живучість фольклорних жанрів, показуючи, що повір'я та забобони, наприклад, не маючи основи, що їх породила, з часом поступово зникнуть, а казки житимуть, бо вони становлять «принадну чарівність дитячих років», і «неможливо уявити, щоб у ХХХ столітті допитливій дитині не розповідалось би про чудові поступи якого-небудь казкового красеня-героя». «Не зникнуть цілковито,— акцентував Денсушяну,— ні народні пісні», бо «в залежності від властивих кожній епосі обставин», існуватимуть простіші люди, поряд з іншими, високоосвіченими.

Людство сягнуло тільки ХХІ століття, і щоб дізнатися про стан збереження і побутування народних казок, слід би провести спеціальне дослідження.

«Прогноз» же Овіда Денсушяну стосовно живучості народних пісень можна поширити і на українські колядково-релігійні пісні в Румунії, живе побутування яких у наш час безсумнівно підтверджується збіркою величальних календарно-обрядових пісень зимового циклу «Дивная новина» авторитетного нашого етномузиколога і композитора Івана Лібера, оскільки вміщені у ній твори були записані автором на сігетських фестивалях української колядкової обрядовості, під час церковних відправ у банатських селах Копачеле («Бог предвічний», «Ангел пастирям мовив», «Божий Син днесь народився», «В Віфлеємі новина», «Вселенная, веселися», «Дивная новина»), Зоріле («Де тота зіздиця» і ін.), у місті Карансебеш, від груп живого вертепу і від таких знавців колядок, як Дмитро Попобвич, Марія Зюзак, Оля Мачан, Циля Візічканич (Копачеле), Іван Куцюна, Іван Фурді (Зоріле), Іван Яремчук, Василь Красняник (Кричово) і від багатьох інших, згідно з

виразом Денсушяну, простих, але, добавимо ми, добродушних і глибоко віруючих людей, які збереженням і виконанням цих неоціненних перлин виявляють властиві їхньому єству риси – чистоту і праведність душі, риси, надані їм органічною асиміляцією вчення Біблії.

Для наших співгромадян-українців, як оцінював 1928 р. о. Ксенофонт Сосенко (у праці «Культурно-історична постать Староукраїнських свят Різдва і Щедрого вечора», Львів, 1928) стосовно колядкової звичаєвості материкових однокровних побратимів, «Різдво – це Тайна Вечера, на якій присутній сам Господь-Бог». Це – своєрідний «Храм старовіцьких ідеалів», до якого народ відноситься з пієтизмом. Різдвяні колядки «дають найправдивіший і найповніший образ староукраїнської релігійної ідеології», яка «є тота сама від Карпат аж до Кавказу, як в Західній Україні (і в українських поселеннях Румунії, добавимо ми), так і на цілій Наддніпрянщині». Колядки і щедрівки «створять окремий світ думок і вірувань та загальнолюдських мрій – духовних, релігійних, суспільних і господарських». Колядки біблійно-релігійного змісту зазвичай співаються господареві, господині і взагалі старим людям. У цих колядках присутня міфологічна Астральна трійця: Місяць, Сонце, Зорі (на Південній Буковині – «дробен дощик») або Місяць, Сонце, Господь, яких народ називає «Божими служеньками», «Трьома небесними товаришами (королями)», які приходять в гостину до господаря і «несуть йому благословенство для роду і плоду, і всяке добро від Господа».

Українські колядки релігійного змісту почали поставати внаслідок офіційного запровадження 988 р. князем Володимиром Великим в Київській Русі християнської релігії як державної, що обумовило інтенсивне проникання в народ вчення Ісуса Христа. Християнство же почало поширюватись в Київській Русі ще до його офіційного прийняття. Приблизно 860 року охрестилися князі Аскольд і Дір. За князя Ігоря 944 року в Києві була церква святого Іллі. Дружина Ігоря Ольга також прийняла християнство в Києві (954-955 р.). Після офіційного прийняття християнства на місцях поганських ідолів почали з'являтися християнські церкви-божниці, як їх називали тоді. У Києві кінця X – початку XI ст. іноземець Тітмар Мерзебурзький налічує біля 400 таких церков. В той же час у Києві споруджено і ряд храмів, як, наприклад, Софійський Собор (1037 р.), Києво-Печерський монастир (1088 р.), церква Успення Богородиці (1073-1078 рр.), які усе в новій обнові величаво стоять і зараз. У ті праведні часи в Київській Русі, мабуть, уже відомою була Біблія, бо перший назначений (1051 р.) князем Ярославом Мудрим митрополит Києва Іларіон своїм твором «Слово про закон і

благодать» виявився добрим знавцем Старого Завіту і Нового Завіту, у своїх проповідях цитуючи з Євагелія від Луки.

З тих часів в Україні книги Святого Письма поширювалися і глибоко закріплювали християнську віру серед народу, впливали на його світогляд, виробляли моральні християнсько-етичні погляди, безперервно переливаючись у писані й народні та складені ченцями уснопоетичні твори, як різдвяні, новорічні та йорданські колядки і щедрівки, вертепні пісні та вистави.

В Україні колядки релігійного змісту почали найбільше поширюватися з другої половини XIX ст. З тих часів, мабуть, почали поширюватись вони і на суміжних з Україною територіях, на яких проживали українці, відомо ж бо, що фольклорні твори «мігрують» з однієї території на іншу, інтенсивніше й без жодних «бар'єр» – коли та й інша території заселені людьми, приналежними до одного народу.

Стосовно українців Румунії вірогідним є той факт, що ці колядки були відомі ще прапрадідам. В народній гушці вони побутували включно до падіння комунізму в грудні 1989 р. У цей період мало хто з-поміж наших фольклористів записував їх, а їхнє друкування попросту було заборонене. В уперше підготовленій мною збірці народних колядок «Ой у саду-винограду», що появилася 1971 р., цензура інкримінувала не те, що наявність релігійних колядок, а згадки у світських чисто народних колядках ряду так званих «релігійних елементів» (приспів «Ой дай, Боже», мотиви господарювання Бога в обійсті господаря, орання святыми його ниви і ін.). У збірці гуцульських пісень «Співаночки мої любі» (1977) Мирослави Шандро наявна одна лише світська колядка. У збірках, що появилися після грудневої революції 1989 р., подано і релігійні колядки. У моїй двомовній збірці «Cupina anului – Вінок року» – 6 релігійних колядок, у збірці народних пісень Івана Кідешука і Кузьми Смаля «Буковино, рідний краю» (2008) – 15, у другій збірці цих же авторів «Співай, моя Буковино» (2009) – 10, у підготовленій Іваном Лібером (музична сторона) та Іваном Хлантою збірці «Народні пісні українців Банату (Румунія)», виданій Хлантою в Ужгороді 2009 р. – 14 релігійних колядок, одна новорічна вінчованка, одна щедрівка і дві новорічні «Меланки», а в збірці Юрія Сакалоша «Ясная засвітила зоря» (надрукованій на 9 років раніше, 2000 р.), що охоплює колядки тільки з румунської Мараморощини, – біля 120 зразків. Для науки корисно б звірити, скільки релігійних колядок із Сакалошевої збірки наявні (тотожно чи ватріативно) або ненаявні у «сценаріях» живого вертепу марамороського села Вишавська Долина, про якого написала

дипломну роботу випускниця українського відділення Бухарестського університету Ельвіра Чубіка (по чоловікові – Кодря), скільки їх у писаних латинкою «сценаріях» живого вертепу Йойкалюка Юра із с. Луг над Тисою («*Prăştă Betlehemschi na Rojdestvo Hrestovo*»), у «сценарії» Петра Шаландрюка з Рускови, у надрукованих мною в збірці «Вінок року» «сценарії» із с. Кречунів та Михайлом Гафією Трайстою у «Вільному слові» «сценарії» з Вишньої Рони, а скільки їх у багатому рукописному збірнику невтомого Гаврила Клемпуша «Збірник церковних пісень» (Вишавська Долина, 1972-1973), який зберігається в його музеї й вповні заслуговує уважного розгляду і надрукування.

Жанрову своєрідність й наукову цінність українських релігійних колядок визначав ще Олександр Потебня («Объяснения малорусских и сродных песен. II. Колядки и щедровки», Варшава, 1887), далі – Іларіон Свенціцький («Різдво Христове в поході віків. Історія літературної теми й форми», Львів, 1933), Степан Килимник («Український рік у народних звичаях в історичному освітленні», Вінніпег, 1955), Олекса Воропай («Звичаї нашого народу», Мюнхен, 1966) й інші дослідники. А з-поміж досліджень румунських релігійних колядок, принагідно, можна назвати давню працю академіка Александра Росетті («*Colindele religioase la români*», 1920) і солідну монографію сучасної фольклористки Моніки Братулеску «*Colinda românească. The Romanian Colinda (Winter-solstice Songs)*», 1981.

Українська колядкова поезія зимового циклу – різножанрова. Її складають колядки народні (структури 5+5 складів віршового рядка), тематично поділяючись на підгрупи, для кожного члена сім'ї (господареві, господині, дівчині, парубкові). Тематично (побажання добробуту родині, приплоду худоби та багатого урожаю в полі) споріднені з ними щедрівки (4+4 склади віршового рядка). В Румунії за загальноукраїнським звичаєм щедрівки виконувались під Новий рік тільки в Добруджі, нащадками запорізьких козаків. На Південній Буковині вони виконувались (за польським звичаєм, уважає Петру Караман) на Другий Святий вечір, тобто на Водохреще. З ослабленням звичаєвості вони почали виконуватись і на Різдво. Зі святом Нового року пов'язані також пісні-«Меланки», зразки яких, окрім Добруджі, де-не-де відомими були і в решті зон Румунії, заселених українцями.

У підноворічній обрядовості українців Румунії – дві інновації: під Новий рік на Мараморошині виконуються й зараз вінчованки (пісні-побажання родинного добробуту), а на Південній Буковині – румунські пісні обходу з плугом «*Pluguşorul*» (своєрідний аграрний «трактат»,

інколи сповнений гумору, про обробку господарем Василем землі, починаючи оранням ниви і кінчаючи збиранням пшениці, доставанням її до млина і ... випіканням господинею калачів для обдаровування колядників. «Блідий» відгомін цих загальнорумунських пісень наявий, здається, в записах В. Гнатюка. Ці пісні в українських селах, що довкола м. Сучави, виконувались на румунській мові, а вже далі в напрям до м. Серету – в українських «редакція»-народних перекладах. Такий запис, із с. Негостина, надрукований в моїй збірці «Вінок року».

Своїми жанровими ознаками, відмінними й різними мелодіями та своєю тематикою колядки біблійно-релігійного змісту становлять окрему групу поезії зимового циклу. Серед них є колядки, складені ченцями, на Україні розповсюджені бурсаками та їх вчителями, які здобували потрібне до життя співом кантів і релігійних колядок. Окреме місце серед релігійних колядок посідають авторські колядки, за складання й обробку яких в Україні бралися відомі композитори Микола Лисенко, Станіслав Людкевич та інші.

Вищенакреслена загальноукраїнська картина складу величальної поезії зимового циклу наявна, у меншій пропорції, і в збірці Івана Лібера, розуміється, з певними відмінностями, що завдячуються специфіці колядкової традиції українців Румунії, але й неможливості записати зараз колядки, які знаходяться у наш час переважно у латентному стані, а не в живому. Отож, з-поміж народних колядок-параболічних побажань (господареві, господині, дівчині, парубкові) як уже здійснених у момент колядування, у збірці Івана Лібера – десть 12 зразків («В саду садочку», «Добрий вечір тобі, пане господарю», «Коляд, коляд, колядниця», «Пасла (Марічка) сивенькі воли», «Стоїть коршмина оріхова» й інші до дванадцяти), переважаючими у збірці є колядки релігійного змісту. У даній збірці – десть 7 новорічних та йорданських пісень. Є також кілька авторських колядок. Подібний репертуарний склад наявний і в збірці Сакалоша, з чого можна дійти висновку, що це – одна з особливостей марамороського українського колядкового репертуару. На противагу цієї спільної особливості, між збірками Сакалоша і Лібера є і ряд відмінностей, перша з них охоплює тільки колядки з Мараморощини, а Лібер у своїй збірці подав і, щоправда, менше колядок з інших зон проживання українців Румунії (окрім Добруджі) та кілька зразків з поза меж нашої батьківщини. По-друге, в обох збірках є чимало спільних колядок, структурно тотожних (чи нетотожних), що завдячується, мабуть, історичній приналежності банатських, як і марамороських українців, до закарпатського ареалу. По-третє, Сакалошеві колядки відзначаються

церковнослов'янським мовним «забарвленням», у Ліберових колядках переважає загальнорозмовна українська мова, деякі зразки, що походять не з банатських околиць, – майже літературизовані («Се сходить ангел», «Дивная новина днесь ся з'явила», «На Різдво Христове», «У нашій землі нова зоря», «Слава во вишніх Богу», «Над Вифлеємом зблисла зоря», «Весела світу новина» і ін.).

Основний корпус збірки Івана Лібера (як і Сакалошевої) становлять колядки біблійно-релігійного змісту. В загальноукраїнському репертуарі вони поділяються на два розряди. До першого розряду належать колядки двох підрозрядів: 1/про почин світу, про Бога-творця, що належать до космогонічних колядок, і 2/ колядки про першу світову добу. Це – давні народні рідкісні колядки. Вони існували в репертуарі банатських українців. По одному зразкові цих двох підрозрядів нам ще вдалося записати 1964 р. на саме Різдво в селі Корнуцел-Банат. У колядці першого підрозряду «Коли не було знащада світа», записаній від 63-річного тоді Івана Гуменюка з гуцульської частини Корнуцела, йде мова про те, як «три голубоньки»-деміурги (в колядковій поезії голуби – це зазвичай метафори Божих ангелів) радяться, коли ще не було свіу, як їм «світ сновати», спускаються на дно моря, дістають «дрібного піску», сіють його, і таким чином «сходять»: «ясне небонько», «світле сонінько», «ясен місячик», «ясна зірниця» і «дрібні зірочки». У варіанті із Сяноцького округу із славної збірки Я.Головацького («Народные песни Галицкой и Угорской Руси», Москва, 1878) наявний приспів «Подуй же, подуй, Господи,/ Из Святым Духом по земли!» («Коли не було знащада світа,/ Подуй же, подуй, Господи,/ Из Святым Духом по земли!/ Тогда не было неба, ні землі» і т.д., як у варіанті з Корнуцелу), приспів, який вказує, що сотворителем світу був Господь-Бог, який, як вказується у 33-му псалмі, «Словом учинив небо, а подихом уст все Його військо», небесне військо, тобто світила і зорі небесні. До другого підрозряду архаїчних колядок, про першу світову добу, належить записана нами тоді ж від того ж самого Івана Гуменюка колядка «Божий посланник», ким у ній є «ясна зіронька», що «йде від Бога людьом на землю», щоб пересвідчитись, чи здавна узвичаєне проведення Різдва і встановлені людяні відносини між батьком і сином, матір'ю і дочкою, брата з братом, сусіда із сусідом такі ж, якими були «стародавно, спервовіку, спервопочітку», коли, як мовиться у колядці, «Христос родився», тобто згідно зі словами колядки, перша світова доба почала б поставати не задовго до народження Ісуса Христа, а після цієї знаменної події, що є явним доказом впливу Біблії на анонімного творця (-ців) таких колядок. Ці колядки канули в забуття

разом з переходом у вічність їх корнуцельського носія (-сїїв), і їх вже неможливо було зустрінути в живому побутуванні.

Другий розряд українських колядок біблійно-релігійного змісту незрівнянно багатий чисельністю пісенних зразків і тематичною різноманітністю. Таким він представлений і в збірці Івана Лібера, становлячи по суті основну її частину. В цих колядках розроблено євангельські та апокрифічні теми народження Ісуса Христа, шукання Богородицею лічлігу, вибирання Народженному імені, страдницьке Його життя, муки, переховування від жидів, смерть та навіть воскресіння.

Відмінність Ліберової (як й інших авторів) збірки становить неоднакове чисельне «покриття» вищезгаданих тем пісенними зразками. У ній найбільше колядок про народження Ісуса Христа. Відрадным є той факт, що це зразки неповторної структури й художньої експресії, явним підтвердженням чого можуть послужити й самі заголовки колядок: «Ангел пастирям мовив», «Божий Син днесь народився», «Бог ся рождає», «В Віфлеємі новина», «Вселенная, веселися», «Веселий вечір», «Дар нам пребагатий», «Ішла зізда із востока», «Коли Божа Мати по світу ходила», «Новая радість стала», «Новая радість світу ся з'явила» і багато інших, у створенні яких їхні творці виявилися глибоко натхненними у пісенному викладі біблійного вчення і помітним наділенням поетичного хисту.

У румунських релігійних колядках знаменна подія народження Ісуса Христа зазвичай має назву «*veste minunată*» («чудова/прекрасна/дивна вість»), в українських вона – суто народного, здавалось би, карпатського походження, оскільки в цьому ареалі всяка незвичайна подія у піснях коломийкового виду названа *новиною* («Ци ви чули, люди добрі таку *новиночку*,/Шо вже Сілиш лікуванням втратив *головочку*»). У релігійних колядках *новина* народження Ісуса Христа наділена, як це вповні належить, найвищими епітетами. Це – *новина весела, дивная, предивна, чудо із чудес*. Це – *тайна превелика*. Її наділено також епітетним синонімом *нова радість*, у румунів – *велика радість* (*bucurie mare*).

Наукова цінність збірки Івана Лібера, крім виявлених досі аспектів, полягає і в тому, що в більшості вміщених у ній релігійних зразків наявне властиве всім колядкам відтворювання подій в *теперішньому часі*, факт уперше в етнологічній науці «розшифрував» румунський вчений-релігієзнавець світового престижу Мірча Еліаде у його праці з 1957 р. «*La mythe de l'éternel retour*» («Міф про вічне повертання») як регенерацію/реставрацію первинного, першопочаткового часу, у випадку Ліберових колядок – регенерацію в *теперішньому часі* початку світа знаменною *новиною* народження Ісуса Христа, народження, виражене

різними синтагматичними структурами, вповні сповненими поетичної наснаги, як це впливає із слідуючих прикладів [в яких дієслова-присудки в теперішньому часі – підкреслені]: «Дивная новина днесь ся являє», «Днесь щасливі часи віків», «Во страні юдейській Віфлеєм стоїть,/ Звізда над вертепом ясененько блищить», «Дзвони дзвонять нині всюди,/Рожденного славлять люди», «Наш Спаситель народився,/Завітав з небес,/ Бог днесь стався чоловіком»,-/ Чудо із чудес!», «Розвеселімся всі разом нині,/ Христос родився в бідній хатині», «Стала нам ся нині новина», «Слава во вишніх, во вишніх Богу,/Радісну пісню ангел *співає* / І *лине* з неба в стайню убогу,/ Велику тайну людям звіщає», «Тая зоря пречудесна/ Різдво нам [трьом царям] голосить/ Із поклоном нас до Нього/ Із востока просить», «Над Віфлеємом зблисла зоря/ І ясне світло *иле* дугою./Світом віщує вже кінець горю», «Із сходу сонця аж до заходу/ Три царі *ідуть* ./Народженному Богу нашому/ Дарунки *несуть*», «*Йде* Хреститель до Йордану,/ До Предтечі – Спас Христос», «Слова господні на водах лунають,/ Пророк на Христа воду *ізливає*» і ін.

Цінність даної збірки, по-друге, полягає в тому, що Ліберові пощастило знайти в сьогоднішньому живому побутуванні колядки, які були друковані зверх сто років тому, наприклад, Теодором Григоровичем у виданні «Великий збірник коляд і щедрівок з нотами» (Коломия, 1913). Це такі колядки, як «Бог предвічний народився», «Вселенная, веселися», «Во Віфлеємі нині новина», «Небо і земля», «Дивная новина», «Нова радість світу ся з'явила», «Три царі» й інші, що, як засвідчує Ліберова збірка, дожили до нашого часу в народному побутуванні і, напевно, житимуть і надалі, бо прості, праведні й глибоковіруючі люди не переведуться.

По-третє, велика цінність Ліберової збірки колядок полягає і в музичній їх складові, яку становлять складені автором мелодії, обробки ним народних мелодій на два, три і чотири голоси і розшифровки нот усіх записів. Музична сторона колядок посприяла передачі на письмі правильної словесно-поетичної структури. Обі сторони зразково служать непошкодженому поверненню в народ з-поміж нього же зібраного багатства – для душевного збагачення й облагородження немеркнучою красою культово-релігійною обрядовою поезією теперішніх і прийдешніх поколінь.

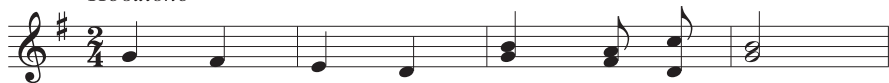
Іван Ребошанка

Релігійні колядки

Бог предвічний

Повільно

Бог пред- віч- ний на- ро- див- ся.

Приспів

Прий- шов днесь із не- бес, щоб спа- сти

люд свій весь і у- ті- шив- ся.

Бог предвічний народився.
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь
І утішився.

Діва Сина як родила,
Звізда ста, де Христа
Невіста Пречиста
Породила.

} 2

} 2

В Віфлеємі народився
Месія, Христос наш
І Бог наш для всіх нас
Нам народився.

А три царі несуть дари
До Віфлеєм-міста,
Де Діва Пречиста
Сина повила.

} 2

} 2

Сповідив це ангел Божий
Наперед пастирям,
А потім зіздарям
І земним царям.

Звізда їм ся об'явила
В дорозі, о Бозі –
При волі, при ослі
Їм сповістила.

} 2

} 2

Ви, три царі, де ідете?
Ми ідем в Віфлеєм,
Де Спаса познаєм,
І повернемся. } 2

Іншим путем повернули,
Погану, безстидну
Безбожну Іроду
Не повідали. } 2

А Йосифу ангел мовить:
З Отрочам, Матір'ю
УЄгипет-страну
Най ся хоронить. } 2

«Слава Богу!» заспіваймо,
Чесць Сину Божому
І Пану нашому
Поклін віддаймо. } 2

(Записано в Копашильській церкві)

Ангел Божий із небес

Велично

Ан- гел Бо- жий із не- бес

3 ра- дість нам зві- ща- є днесь,

5 що в Ві- фле- є- мі Бог во- пло- тив- ся,

Приспів

7 там у вер- те- пі Він по- я- вив- ся

9 бід- ним па- сти- рям.

Detailed description: The image shows a musical score for a song. It consists of five staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff is marked 'Велично' and contains the lyrics 'Ан- гел Бо- жий із не- бес'. The second staff starts at measure 3 and contains 'ра- дість нам зві- ща- є днесь,'. The third staff starts at measure 5 and contains 'що в Ві- фле- є- мі Бог во- пло- тив- ся,'. The fourth staff is marked 'Приспів' and starts at measure 7, containing 'там у вер- те- пі Він по- я- вив- ся'. The fifth staff starts at measure 9 and contains 'бід- ним па- сти- рям.' with a double bar line at the end.

Ангел Божий із небес
Радість нам звіщає днесь,
Що в Віфлеємі Бог воплотився,
Там у вертепі Він появився
Бідним пастирям. } 2

Тож спішім у Віфлеєм,
Де у яслах Божий син
Народився з Діви Марії,
Непорочної Лелії
На спасіння нам.

Там віддаймо честь Йому,
Заспіваймо піснь оцю:
Слава во вишніх вічному Богу,
Отцю і Сину, Духу святому,
А на землі мир!

(Записано на Фестивалі українських колядок в Сігеті)

Ангел пастирям мовив

Повільно

The musical score is written on five staves in G major (one sharp) and common time. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo marking 'Повільно' is above the first staff. The lyrics are written below the notes. The second staff starts with a measure rest marked '3'. The third staff starts with a measure rest marked '5' and a repeat sign. The fourth staff starts with a measure rest marked '7'. The fifth staff starts with a measure rest marked '10' and ends with a double bar line and repeat dots. The lyrics are: Ангел пастирям мовив: «Христос ся нам наро- див в Ві- фле- є- мі, мі- стеч- ку у- бо- гім, і в ро- ді Да- ви- до- вім з Пре- чи- стой Ма- рі- ї».

Ан- гел па- сти- рям мо- вив:

3 «Хри- стос ся нам на- ро- див

5 *Приспів* в Ві- фле- є- мі, мі- стеч- ку у-

7 бо- гім, і в ро- ді Да- ви- до- вім

10 з Пре- чи- стой Ма- рі- ї».

Ангел пастирям мовив:

«Христос ся нам народив

В Віфлеємі, містечку убогім,

І в роді Давидовім

З Пречистой Марії».

} 2

О дивное Рождество,
Великое торжество;
Зачала Діва Сина в чистоти,
Породила в радости,
Із Дівства свого. } 2

Пастирі повірили,
До Нього поспішили,
Охоче, мило Йому співали,
Дитя в яслах вітали,
Марію з Йосифом. } 2

Уже ся то сповнило,
Що у пророках було:
Галузка Аронова зацвіла,
Цвіток з себе пустила
І овоч зродила. } 2

Слухайте Бога Отця,
Неба і землі Творця:
«Се Син мій наймиліший, коханий,
Світу з неба посланий,
Його ви слухайте!» } 2

Будь же Богові хвала,
І навік Йому слава,
Як Отцю, так і Його Синові
І святому Духові,
В Троїці єдиній. } 2

(Записано в Копашильській церкві)

Божий Син днесь народився

Стримано

Бо- жий Син днесь на- ро- див- ся,
Зви- ще ко нам по- ни- зив- ся,

з Ді- ви Пре- чи- сто- ї Пре- не- по- роч- но- ї

во- пло- тив- ся.

Божий Син днесь народився,
Звище ко нам понизився,
З Діви Пречистої
Пренепорочної
Воплотився. } 2

Породила Бога Слова
Од кореня Давидова
Марія Пречиста,
Божая невіста
Якимова. } 2

Возвістив бо ангельський глас
Пришествіє Єго до нас,
Що Єго рождества
Із чоловіцтва
Вже прийшов час. } 2

Соединив Він нетлінно
Два суцества нероздільно
Во єдной особі,
А в двойной природі
Непреложно. } 2

Нашим тілом облечеся,
А Ісусом наречеся.
Так бо то вже давно
Пророками явно
Предречеся. } 2

Приход Єго в кінець віков
Подаровав для язиков
Благословеніє
І упознаніє
Отця світов. } 2

Земля вертеп украшає,
Небо зізду посилає
Указати місто,
Де міся істо
Возлягає. } 2

(Записано в Копашильській церкві)

Бог ся рождає

Урочисто

Бог ся рож- да- є, хто ж Го мо- же зна- ти?

І- сус Му і- м'я, Ма- рі- я Му Ма- ти!

Тут ан- ге- ли чу-дять-ся, рож- ден-но- го бо- ять- ся,

а віл сто- їть тря-сєть-ся, о- сєл смут-но па-сєть-ся.

Па- сти- рі же кля- чуть – Бо- га в ті- лі ба- чать

тут же, тут же, тут же, тут же, тут.

Бог ся рождає, хто ж Го може знати?
Ісус Му ім'я, Марія Му Мати!

Приспів*:

Тут ангели чудяться,
Рожденного бояться,
А віл стоїть, трясеться,
Осел смутно пасеться,
Пастирі же клячуть –
Бога в тілі бачуть
Тут же, тут же,
Тут же, тут же, тут!

Марія Му Мати прекрасно співає,
І хор ангельський їй допомагає.

Йосиф старенький колише Дитятко:
«Люляй же, люляй, мале Отрочатко!»

Три царі славні до Христа приходять,
Ладан і смирну, і злато приносять.

А пастиріє к Ньому прибігають
І яко Царя свого вітають.

(Записано від Куцюна Івана, с. Зоріле)

* Приспів повторюється після кожних двох рядків

В Віфлеємі новина

Помірно

В Ві- фле- є- мі но- ви- на:

Ді- ва Си- на по- ро- ди- ла,

Приспів

по- ро- ди- ла в бла- го- да- ти

5

Не- по- роч- на Ді- ва- Ма- ти Ма- рі- я.

Detailed description: The image shows a musical score for a Christmas carol. It consists of three systems of music. The first system is marked 'Помірно' (Moderato) and features a melody in the treble clef and a bass line in the bass clef. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is 3/4. The lyrics are 'В Ві- фле- є- мі но- ви- на:'. The second system continues the melody and bass line, with lyrics 'Ді- ва Си- на по- ро- ди- ла,'. The third system is marked 'Приспів' (Chorus) and starts with a measure rest of 3 measures, indicated by a '3' above the staff. It continues with the lyrics 'по- ро- ди- ла в бла- го- да- ти'. The fourth system starts with a measure rest of 5 measures, indicated by a '5' above the staff, and continues with the lyrics 'Не- по- роч- на Ді- ва- Ма- ти Ма- рі- я.'.

В Віфлеємі новина:
Діва Сина породила,
Породила в благодати
Непорочна Діва-Мати
Марія.

} 2

Положила на сні
В віфлеємській яслині.
Йосип Діву потішає,
Повивати помагає
Марії.

} 2

Слава Богу і хвала
У вертепі настала:
З неба ангели злітають,
Сина Бога прославляють,
Марію. } 2

Серед темної ночі
Дивне світло б'є в очі –
Ясна зоря засвітила,
Де Дитятко породила
Марія. } 2

Недалеко на горі
Пасли стадо пастирі,
До вертепа прибігають
І з Дитятком там вітають
Марію. } 2

На коліна падають,
Подарунки складають:
«Що убогий дати може –
Жертвуємо, Сине Божий,
Марії». } 2

Ще приходять три царі,
Аж зі Сходу звідарі,
Для Ісуса ставлять щиро
Ладан, золото і миро
Марії. } 2

І ми к Нему поспішім,
Богу дари принесім,
У покорі прибігаймо,
Сина Бога прославляймо,
Марію. } 2

(Записано в Копашильській церкві)

Вселенная, веселися!

Широко

Все- лен- на- я, ве- се- ли- ся!

3

Бог од Ді- ви днесь ро- див- ся.

5 *Приспів*

У вер- те- пі не- ба- га- тім,

7

там Хри- сто- ві честь від- да- ти

9

три ца- рі, три ца- рі при- хо- дять.

Вселенная, веселися!
Бог од Діви днесь родився.
У вертепі небагатім,
Там Христові честь віддати
Три царі, три царі приходять. } 2

Ладан, миро, злато в дарі
Принесли Йому три царі,
Народженому Цареві,
Всього світу Господові
Віддали, віддали в покорі.

} 2

І пастирі прибігають,
На сопілках вигравають,
Бо пізнали, що роджений,
Бог з Марії вочлещений,
Чистої, чистої Дівичі.

} 2

Ти, Йосифе, не смутися,
Це Спаситель народився!
Радість Він Тобі приносить,
Нам спасіння всім голосить
Від нині, від нині до віку.

} 2

І ангели припадають,
«Слава во вишніх!» співають,
Народженому Дитяті
Поспішають честь віддати,
Богові, Богові у яслах.

} 2

Пастирям уподобімся,
Родженому поклонімся,
Щоб дозволив мирно жити,
Смуток в радість замінити
Нам усім, нам усім на землі.

} 2

(Записано в Копашильській церкві)

В Віфлеємі днесь Марія Пречиста

Стримано

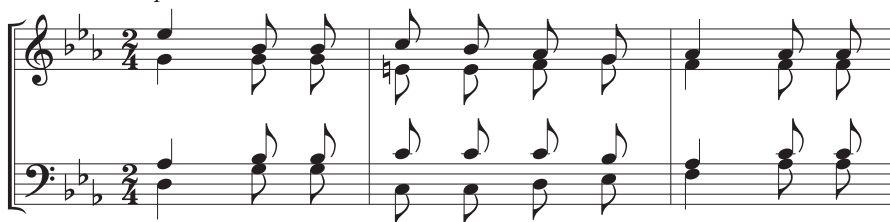

В Ві- фле- є- мі днесь Ма- рі- я Пре- чи- ста

На- ро- ди- ла у вер- те- пі нам Хри- ста.

Приспів

Сла- ва во виш- ніх Бо- гу, сла- ва во-

виш- ніх Бо- гу, і мир всім на зем- лі!

В Віфлеємі днесь Марія Пречиста
Народила у вертепі нам Христа.

Приспів*:

Слава вовишніх Богу,
Слава вовишніх Богу,
І мир всім на землі!

Ангел з неба пастирям ся являє,
І веселу цю новину звіщає!

Прибігають до вертепу пастирі,
І з собою несуть дари в офірі.

І Дитятку кланяються в оборі,
До Його ніг припадають в покорі.

А зі Сходу за зізодою йдуть царі,
Три преславні, прерозумні звіздарі.

Книжники їм і учені сказали,
Щоб Месію в Віфлеємі питали.

Йдуть царі, Христа знаходять в яскіні,
Між бидляти, в бідних яслах на сіні.

Свій поклін Йому в покорі віддали,
Перед Ним злато, ливан, миро поклали.

Ми також Христу поклін свій віддаймо,
І разом з небесним хором співаймо.

(Записано від Зузяк Марії, с. Конашиль)

* Приспів повторюється після кожних двох рядків.

Веселий вечір

Помірно

Ве- се- лий ве- чір, крас- на го- ди- на,

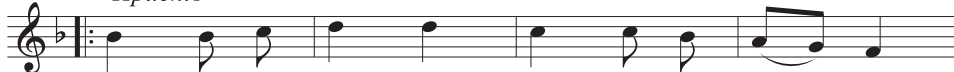
5

Свя- та Пре- чи- ста вро- ди- ла Си- на.

9

Приспів

Сла- ва Рож- де- ству, сла- ва Свя- то- му,

13

Що-с мо діж- да- ли з кож- но- го до- му.

Веселий вечір, красна година,
Свята Пречиста вродила Сина.
Слава Рождеству, слава Святому, } 2
Що-с мо діждали з кожного дому.

Чесť Богу, хвала, на віки слава,
Щоб наша віра скрізь процвітала.
І просім Бога, всі християни, } 2
Най наша віра на вік зістане.

Бо нарід віру вже забуває,
Забули віру, Святу Неділю.
Ой нема свята, нема говіння, } 2
Бог покарає все покоління.

Все покоління буде карати,
Всіх на рахунок Бог буде брати.
Спустить на нас Бог, невірні люди, } 2
За гріхи наші лихо нам буде.

Невірні люди будуть казати,
Що нашу віру будуть карати,
Ані неділі не мемо мати, } 2
Людей на землі будуть карати.

Ой цар на царя буде вставати,
Ой царі будуть войско збирати.
Не буде мира, ані спокою, } 2
Діти рожденні на лиху долю.

Ой, люди, люди, моліться Богу!
За наших дітей, за ліпшу долю.
Тогди не стане камінь на камінь, } 2
Камінь на камінь, навіки Амінь.

Дякуєм, Боже, що-с мо діждали,
Рождеству Твому файно співали.
Співаймо файно і веселімся, } 2
Рождеству Твому всі поклонімся.

(Записано від Яремчук Марії, с. Копашиль)

Де тота звiздиця

Не поспiшаючи

Де то- та звiз- ди- ця, що ра- но схо- ди- ла,

Тог- ди, тог-ди Дi-ва Свя-та Си-на по-ро- ди- ла.

Де тота звiздиця, що рано сходилa,
Тогди, тогди Дiва Свята Сина породила.

А як породила, то Його повила,
Сiно красне, як лелiя, Йому постелила.

Сiно постелила, сiном Його вкрила,
У стаєнцi, не в палатах Дитятко повила.

В саме опiвночi свiтло засвiтило –
I отару всю довкола й сплячих розбудило.

I в той час пастушки з страху повставали –
Бiжать скоро у Вiфлеєм, несуть Йому дари.

(Записано в селi Зорiлe)

Дивная новина (І) (на один голос)

Швидко

Див- на- я но- ви- на:

ни- ні Ді- ва Си- на

по- ро- ди- ла в Ви- фле- є- мі

Ма- рі- я Є- ди- на.

Дивная новина:
Нині Діва Сина
Породила в Вифлеємі
Марія Єдина. (2)

На руках тримає
І Єму співає,
Всемогушим Створителем
Своїм називає. (2)

Не в царській палаті,
Но между бидляти.
Во яслині, во пустині,
Треба то всім знати. (2)

Каже: «Люляй, Сину!
Будь со мною вину!
Бо Ти Собі избрав мене
За Матір єдину! (2)

Іста Бога, іста,
Марія Пречиста
І рождає, і питає
Єго як невіста. (2)

О, Необийменний!
О, Недостижений!
Спи ж Ти довго, рости скоро,
Младенче блаженний. (2)

Я в Тобі надію,
Любимий, імію.
Де Сам будеш, мене возьмеш,
Добрий Добродію! (2)

Скажи, Правосуде,
Де хто з вірних буде?
Як зі мною пред Тобою
Стануть усі люди. (2)

Тобі ся молити
І Тебе просити,
Щоби-с дав нам в Твоім царстві
Навік віков жити!» (2)

(Записано в Копашильській церкві)

Дар нині пребагатий

Швиденько

Дар ни- ні пре- ба- га- тий із не- бес при-
йшов, на- че крап- ля ро- си з не- ба,
на зем- лю зій- шов, на- че крап- ля
ро- си з не- ба, на зем- лю зій- шов.

Дар нині пребагатий із небес прийшов,
Наче крапля роси з неба, на землю зійшов. (2)

В дівоче чисте лоно там Бог вселився,
З Нього Творець невидимий світу явився. (2)

Бог з Діви народився, серед нас живе,
Пітьма щезла, ясне світло на землю пливе. (2)

Мов небо ясне, світле, вертеп явився,
Коли в яслах убогих Бог положився. (2)

Ангельські славні хори чути уночі,
Бо на облаках співають веселі пісні. (2)

«Слава во вишніх Богу», що подарував
Нам спасіння і мир з неба на землю зіслав. (2)

Пастирі на сопілках пісні голосять,
А три царі свої дари Богу приносять. (2)

Ладан, миро і золото у дар принесли,
Рожденому, безсмертному до рук віддали. (2)

Тому же всі ми вірнії дар принесімо,
Чистим серцем Христа Спаса слізно просімо. (2)

Дозволь, Христе добротливий, щастя дарити
І з Тобою в Царстві Твоїм навіки жити. (2)

(Записано в селі Кричово)

Дивная новина (II) (на два голоси)

Швидко

Див- на- я но- ви- на:

ни- ні Ді- ва Си- на

Приспів

по- ро- ди- ла в Ви- фле- є- мі

Ма- рі- я Є- ди- на.

Дивная новина:
Нині Діва Сина
Породила в Вифлеємі
Марія Єдина.

На руках тримає
І Йому співає,
Всемогутнім Створителем
Його називає.

Не в царській палаті,
А межі бидляти.
Во ясліні, во пустині,
Треба то всім знати.

Каже: «Люляй, Сину!
Ти, моя Дитино!
Коли Ти мене Сам вибрав
За Матір єдину!

Що то Бога, іста,
Марія Пречиста
І рождає, і питає
Його, як невіста.

Нині Ти смиренний,
Сину Божественний!
Спи доволі в доброй долі,
Младенче блаженний.

Дивная новина

Я в Тобі надію,
Любимий, лелію.
Де Сам будеш, мене візьмеш } 2
Ти, мій Добродію!

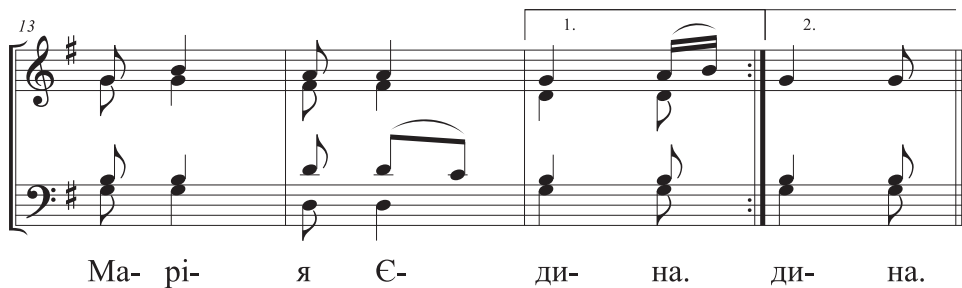
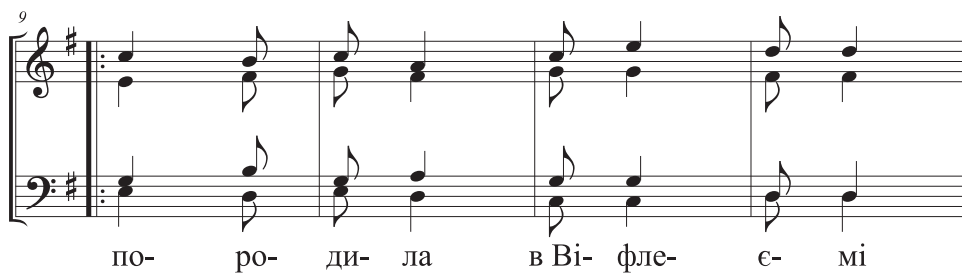
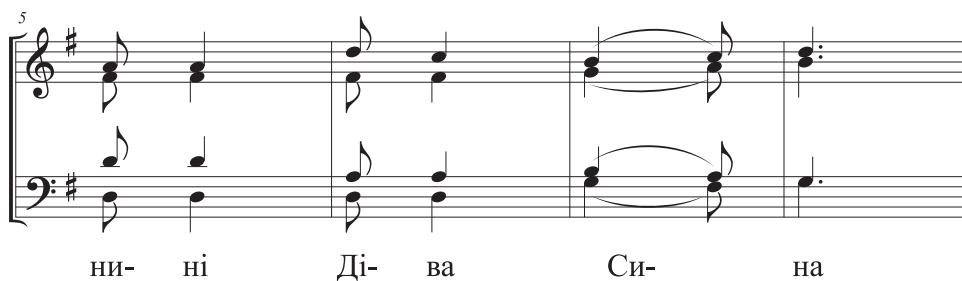
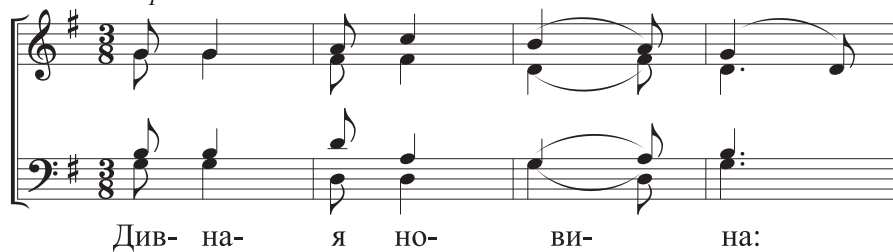
Скажи, Правосуде,
Де хто з вірних буде?
Най зі мною пред Тобою } 2
Стануть усі люди.

Будемо молити
І Тебе просити:
«Дай нам, Сину, в Твоїм царстві } 2
Віки вічні жити!»

(Записано в Копашильській церкві)

Дивная новина (ІІІ) (на чотири голоси)

Помірно

Дивная новина

Дивная новина: Нині Діва Сина Породила в Віфлеємі Марія Єдина.	} 2	На руках тримає І Йому співає, Всемогутнім Створителем Його називає.	} 2
Не в царській палаті, А межі бидляти. Во яслині, во пустині, Треба то всім знати.	} 2	Каже: «Люляй, Сину! Ти, моя Дитино! Коли Ти мене Сам вибрав За Матір єдину!	} 2
Що то Бога, іста, Марія Пречиста І рождає, вповиває Його, як невіста.	} 2	Будемо молити І Тебе просити: «Дай нам, Сину, в Твоїм царстві Віки вічні жити!»	} 2

*(Обробка колядки із: І. Хланта, В. Ярема, «Колядки»,
Вид-во «Патент, Ужгород, 1998, с. 67)*

Гей, зійшла зоря

Стримано

Гей, зійшла зоря з синього моря,
Над Віфлеємом стала.
Там Мати Божа, красная, гожа
Бога Сина рождала.

Гей, зійшла зоря
З синього моря,
Над Віфлеємом стала.
Там Мати Божа,
Красная, гожа
Бога Сина рождала.

Маленькі діти,
Пишні квіти,
Бога-Христа молили:
На ріднім полі
Цвіт щастя-долі
Сій нам, Христе наш милий!

Там три владарі
Принесли дари,
Бога-Христа вітали.
З неба ангели,
Ясні соколи,
Пісню слави співали.

(Записано в с. Зоріле)

Коли ясна зіззда

Помірно

Ко-ли яс- на зізз- да з не- ба за- сві-

Приспів

ти- ла, то- ді Па- ні- я Ма- рі- я

Си- на по- ро- ди- ла. ди- ла.

Коли ясна зіззда
З неба засвітила,
Тоді Панія Марія
Сина породила.

– Ой Синку мій милий,
Ци би Ти то зробив,
Іще не є й годиночки,
Як Ти ся народив.

} 2

} 2

Як Го породила,
Красно Му співала:
– Люляй, люляй, мій Синочку,
Бо я би вже спала.

} 2

– Мамко моя, мамко,
Же би-сь то вірила,
Же я створив небо й землю
І вшитко створіння.

} 2

– Почекай ня, мамко,
Хоть одну годину,
Доки я Тобі принесу
Із раю перину.

} 2

Узяв ангел трубу,
Трубит Пану Богу,
Же ся Син Божий народив,
Слава Пану Богу.

} 2

(Записано в с. Зоріле)

Ішла зірка із востока

Помірно
Один

Двос

І-шла зіз-да із вос-то-ка і над вер-
те-пом ста-ла, де з Йо-си-фом Свя-та
Ді-ва но-чу-ва-ти
ста-ла.
Приспів

Ан ге-ли з не-ба спі-ва-ли:
спі-ва- спі-ва-ли:

Бо-гу Бо-гу
Бо-гу Бо-гу

Дивная новина

Музична партитура для двох голосів (сопрано та альт/тенор) та басу. Тональність: D-dur (два дізми). Ритм: 4/4. Партитура складається з двох систем. Перша система починається з ноти 9. Друга система починається з ноти 14. Лірика розподілена по нотах: Цим крас-ним спі- вом зві- ща- ли по- ді- ю чу- до- ву.

Ішла зізвзда із востока
І над вертепом стала,
Де з Йосифом Свята Діва
Ночувати стала

Осел і віл із диханням
Дитятко зігрівали,
Тим часом ангели з неба
Пісеньки співали.

Приспів*:

Ангели з неба співали:
«Слава воишніх Богу».
Цим красним співом звіщали
Подію чудову.

Тріє царі із востока
Рушили в дорогу,
Нести дари і вклонитися
Цареви і Богу.

Христос родився з Діви
В бідненькій ясині,
Обіцяний Цар-Відкупитель
Воплотився нині.

І ми, вірні християни,
Дари приготуймо,
Христу й Богу нашому
Поклони віддаймо.

Пастирі з страхом вставали
І до стайні спішили,
Месії народженому
Всі ся поклонили

*(Обробка колядки із збірки
«Ясная засвітила зоря»)*

**Приспів повторюється
після кожного куплета*

Коли Божа Мати по світу ходила (І)

Помірно

Ко-ли Бо-жа Ма-ти по сві-
ту хо-ди-ла і сво-є-го
Си-на в че-ре-ві но-си-ла.

Коли Божа Мати по світу ходила
І свого Сина в череві носила,
Прийшла в одну хату, на ніч ся просила,
Знала, що мінута вже ся наблизила.
У хаті коваль був і вона сказала:
«Послухай, ковалю, я би радість мала,
(Таку)

Коби я у тебе нічку ночувала,
А ще і кусок хліба від тебе дістала».
Коваль їй відповів: «Я кусок хліба дам,
Айбо ночувати, віруйте, що не дам,
Тому що вдень і ніч непрестанно кую,
За пильну роботу і ніч не ночую
(Єї)».

«Ковалю, ковалю, чому ти все куєш?
Яка то робота, що і не ночуєш?»
«Ой я кую, кую три хрести великі,

А на однім буде наш Христос прибитий».
Пресвята Марія, як то вона вчула,
Із хати коваля засмучена вийшла
(Вона).

І ввійшла до стайні помежи бидляти,
Котрі зачалися Діві поклоняти.
І тут Діва Мати Сина породила,
В яслі положила і сіном накрила,
А бидлята пред ним на коліна впали,
І теплов паров Його огрівали
(Вони).

На другий день рано ковалева донька
По дворі ходила, нещасна каліка.
А Діва Марія, як її увиділа,
З великої радости так проговорила:
«Зближися до мене, бідное дівчатко,
Подай мені з ясель любиме дитятко
(Єго)».

«Як Його подати, як ручок не маю,
Чим же задержати, я сама не знаю?»
Як прийшла у стайню – і руки дістала,
Маленьке Дитятко матері подала.
З великої радости додому тікала,
Своїм родителям руки показала
(Вона).

«Мої родителі, дав мні Господь ручки,
На просьбу премилой і Своєї Маточки.
А чи ви знаєте, що вчора тут була
Мати Ісуса Христа, Пресвята Марія?»
Коваль, як це учув, на коліна впав,
З великої радости ції слова сказав
(Усім):

«Коби я то був знав, що то Божа Мати,
Я бих їй був дав свою постель спати,
А сам бих голову на камень прихилив
І так відпущення гріхів моїх просив,
Всякое терпіння готов бих приймати,
Щоби Мати Божа могла відпочити
(Вона)».

Маріє Пресвята, Мати наша мила,
Проси за нас грішних ти свого Сина,
Щоби гріхи тяжкі на землі отпустив,
А по смерті нашій до неба нас пустив.
Буде прославлена нами вовік віков,
Заступай во біді нещасних грішників
(Усьох).

(Записано від Олі Мачан, с. Копачеле).

Коли Божа Мати по світу ходила (II)

Варіант 1

Помірно

Ко-ли Бо-жа Ма-ти по сві-
ту хо-ди-ла і сво-
його Си-на в че-ре-ві но-си-ла,

Варіант 2

Помірно

Ко-ли Бо-жа Ма-ти по сві-ту
хо-ди-ла, і сво-його Си-
на в че-ре-ві но-си-ла,

Коли Божа Мати по світу ходила
І свого Сина в череві носила, (2)

Прийшла в одну хату і нічку просила,
Знала, що минута вже ся приблизила. (2)

В хаті коваль бував, а вона сказала:
– Послухай, ковалю, я би-м радість мала,

Коби я у тебе нічку ночувала
Та ще й кусок хліба від тебе достала.

А коваль отвітив: «Я кусок хліба дам,
Нічку ночувати, віруй, що ти не дам,

Бо я нині вночі непрестанно кую,
За пильну роботу я ніч не ночую».

— Ковалю, ковалю, що ти тільки куєш,
Яка то робота, що ніч не ночуєш?

– А й кую я, кую три хрести великі,
А на однім буде Йсус Христос прибитий.

А Пресвята Діва як того учула,
Із хати коваля засмучена вийшла.

(Записано від Олі Мачан, с. Копачеле)

Коли ясна зоря

Помірно

Ко-ли яс-на зо-ря сві-ту за-сві-

Приспів

ти-ла, то-ді Пре-чис-та-я Ді-ва

Си-на по-ро-ди-ла. // ди-ла.

Коли ясна зоря
Світу засвітила,
Тоді Пречистая Діва
Сина породила.

Ой за тим ярочком
Зелена ліщина,
Пасли вівці з пастушками,
Прийшла їм новина.

} 2

} 2

Прийшла їм, прийшла їм
Весела новина,
Що Марія в Віфлеємі
Породила Сина.

Бери, Петре, трубу,
Затруби-ко Богу,
Що Йсус Христос народився,
Слава Пану Богу.

} 2

} 2

Як Його родила,
Так Йому співала:
– Люляй, люляй, сам Син Божий,
Бо я би вже спала.

Слава Пану Богу
В Тройці єдиному,
Слава Отцю, слава й Сину
І Духу Святому.

} 2

} 2

Нині, Адаме, розвеселися

Пожсвалено

Нині, Адаме, розвеселися,
Прамати, Єво, од сліз отрися,
Той, що Його всі дожидали,
Із туюго так виглядали,
Нині з Діви народився,
В Віфлеємі появився,
Родився, явився,
А царі принесли дари:
Злато щиро, ладан, миро
Самому, святому.

Нині, Адаме, розвеселися,
Прамати, Єво, од сліз отрися!
Той, що Його всі дожидали
І з туюго так виглядали,
Нині з Діви народився,
В Віфлеємі появився,
Родився, явився,
А царі принесли дари:
Злато щиро, ладан, миро
Самому, святому.

Всі патріархи і всі пророки,
Ангельські сили, невинні діти,
Святкуй з нами нині, весь світе,
Уступай же, Старий Завіте!
Новий з неба, його треба
Було давно, нині явно
Настає, Бог дає!
Як з Емпіру в радість миру
Господь нині Свого Сина
Нам послав, дарував.

«Слава во вишніх!» – духи співають,
Що Бог родився, нам сповіщають.
Того з неба Бога святого
В яслах вбогих положеного.
Зоря ясна і прекрасна
Сяє-грає, навчає:
Що це Пан з неба дан.
А ослятко та ягнятко,
Як стояли, так пізнали
Всіх рода – Господа!

«Вітай маленьке, вітай Дитятко,
Золоторунне з неба ягнятко!»
Так пастирі це повідали,
Як з дарами Його вітали.
Стелять хлібець-короваєць,
А до того масла споро,
Ягнятко – Дитятку.
Потім грали і співали,
Ударяли у цимбали,
Раділи – як вміли.

І ми радіймо! Велике ж діло,
Що Бог на Себе взяв людське тіло!
Щоб до неба нас запровадив
І при престолі місце приладив.
Так ми Богу честь і славу
З ангелами і святими
Співаймо, віддаймо!
За цей дар від всеї твари,
Щоб та слава ввік тривала
Божеству, Рождеству.

(Мараморощина)

Народився Ісус Христос

Повільно

На- ро- див-ся І- сус Хрис-тос у Ві- фле-є- мі,
спо-ві- сти-ла яс- на зо- ря по всій все-лен-ній.

Приспів

То- му ра- дуй- ме- ся, ра- зом ве- сель- ме- ся

5

із спа- сін- ня на- шо- го.

Народився Ісус Христос у Віфлеємі,
Сповістила ясна зоря по всій вселенній.
Тому радуймися, разом весельмися
Із спасіння нашого.

Він у яслах лежить красно, як Невинятко,
Ісус Христос Спаситель наш, мале Дитятко.
Ангели Му співають, пастирі дари дають
Ягнятко і козлятко.

Ти, Маленький, що Ти даме, новорожденний,
Від пастиря і від царя обдарований?
А ми дарів не маєм, тільки Ти заспіваєм:
«Слава во вишніх Богу!»

(Записано в с. Русково, Мараморощина)

Нова радість стала

Помірно

Но- ва ра- дість ста- ла,
я- ка не бу- ва- ла:
над вер- те- пом звіз- да яс- на
над вер- те- пом звіз- да яс- на
сві- ту за- сі- я- ла..

1-й варіант

Нова радість стала,
Яка не бувала:
Над вертепом зірда ясна
Світу засіяла.

Пастухи з ягнятком
Перед тим Дитятком
На колінця припадають,
Царя Бога вихваляють.

Просим Тебе, Царю,
Просимо всі нині:
Даруй літа щасливії
Нашій неньці Україні.

Просим Тебе, Царю,
Небесний Владарю,
Даруй щастя і здоров'я
Цього дому господарю.

2-й варіант

Нова радість стала,
Яка не бувала:
Над вертепом зізда ясна
На весь світ засіяла.

Де Христос родився,
З Діви воплотився,
Як чоловік пеленами
Убого повився.

Ангели співають,
Славу сповіщають,
На небесах і на землі
Мир проповідують.

Давид виграває,
В гуслі ударяє,
Мелодійно і предивно
Бога вихваляє.

І ми теж співаймо,
Христа прославляймо,
Із Марії Рожденного
Щиро всі благаймо:

«Ой Ти, Царю, Царю,
Небесний Владарю,
Даруй літа щасливії
Цьому господарю.

Цьому господарю
Та ще й господині,
Даруй щастя і здоров'я
Всій його родині».

*(Записано на Фестивалі
українських колядок в Сігеті)*

Новая радість світу ся з'явила (І)

Повільно

Но- ва- я ра- дість сві- ту

ся з'я- ви- ла:

Пре- чи- ста Ді- ва Си- на по- ро-

ди- ла, // ди- ла.

Новая радість світу ся з'явила:
Пречиста Діва Сина породила. (2)

У Віфлеємі-місті дуже рано
Вітати Бога пастирям сказано. (2)

Звізда на небі ясно засіяла,
Царів персидських к Нему проводжала. (2)

Принесли Йому злато, ладан, миро,
За це прийняли небес плату щиру. (2)

Ірод лукавий з цього засмутився,
Що Цар предвічний на світ народився. (2)

Дивная новина

Казав воїнам повсюди шукати,
Дволітніх діток упень витинати. (2)

А Йосиф старець Діву забирає
І до Єгипту з Христом утікає. (2)

Нехай же Ірод вічно помирає,
Наш Цар рожденний всіх нас потішає. (2)

Ми нині із Ним щиро веселімся,
Різдву Його всі низько поклонімся. (2)

Щоб нам дозволив щасливий вік дати,
А по смерті з Ним в небі царювати. (2)

(Мараморощина)

Народився, народив

Не швидко

На- ро- див- ся, на- ро- див,

Син Бо- жий ся на- ро- див.

Хрис- тос Спас на- ро- див- ся.

Народився, народив, Син Божий ся народив.

Приспів*:

Христос Спас народився.

Не було там нікого, ані слуги жодного.
Лиш була там зірниця й на стодолу світила,
На стодолу світила і три царі водила.
До Віфлеєму прийшли, дари царські принесли.
Як назад ся вертали, до Ірода не зайшли.
Цар Ірод ся розгнівав, за свій престол ся бояв.
Щоб царський трон зберегти, рішив Христа убити.
Ангел сповістив з неба, що тікати їм треба.
Йосиф, свята Марія в дорогу ся зібрали,
В дорогу ся зібрали та ослика всідлали.
Ой ослика всідлали, до Єгипту втікали,
До Єгипту втікали, з орачем ся стрічали.
«Ой орачу-сіячу, щастя тобі, Боже, дай.

Нині пшеницю сієш, завтра її жать будеш!»
Ірод, Ірод, Ірод-цар та уже їх доганяв,
Ой уже їх доганяв, з господарем ся стрічав,
З господарем ся стрічав, який пшеницю вже жав.
«Господарю-жниварю, видно, рано ти устав.
Чи йшла сюди, чи не йшла молодая невіста?»
«Ішла, царю, ой ішла, але ішла не сама:
З мужем ішла, з осятком та ще з малим Дитятком.
Ой то було ще тоді, як пшеницю я сіяв».
Ірод, Ірод, Ірод-цар ще більше ся розгнівав.
Ой дуже ся розгнівав, малих дітей постинав.
Малих дітей постинав та Ісуса не знайшов!
Господь його покарав та смерть до нього послав.
Як Ірода не було, то назад ся вернули.
У Галілею прийшли та в Назареті жили.

*Приспів повторюється після кожного рядка

Нині настала в світі новина

Помірно

Ни- ні на- ста- ла в сві- ті но- ви-
на: Пре- чис- та Ді- ва
Си- на вро- ди- ла. Як во- на Го
на- ро- ди- ла, ще в пе- ле- ни Го по- ви- ла
Чи- ста- я Ді- ва

Нині настала в світі новина:
Пречиста Діва Сина вродила.
Як вона Го народила,
Ще в пелени Го повила
Чистая Діва. (2)

Йосиф старенький в жалобку стоїть
На Ісуса Христа пелени кроїть.
А Марія повиває,
Ще серденько пригортає:
«Ісусе, Сине мій!» (2)

Ішли три царі з подарунками,
Над ними зізда з обольонками.
Вийшов Ирод та й питає,
Ще до себе завертає,
«Куди ви йдете?» (2)

«Ми ідемо до Рожденного,
Ливан, смирну, злото несемо».
«Прошу я вас, потрудіться,
Роженному поклоніться,
До мене зайдіть». (2)

Ішли три царі, дари роздали,
До злого Ирода не повертали.
За то Ирод розлютився,
Що Ісус Христос народився,
З Пречистой Діви. (2)

Сказав Ирод меч узяти,
Кров червону проливати.
Сказав Ирод меч узяти,
Кров червону проливати,
Христа шукати. (2)

Жалосні мати горько плакали,
Перед їх очей дітей стинали:
«Ой, дитино моя мила,
Що-с ми злого наробила,
Печале моя!» (2)

Ангели з неба файно співали,
Пастирі на землі людям сказали:
«Слава була, слава й буде,
Роженному радість буде
І нам на землі!» (2)

(Записано в с. Кречунові, Мараморощина)

Небо і земля

Помірно

Не- бо і зем- ля, не- бо і зем- ля

ни- ні тор- же- ству- ють, ан- ге- ли й лю-ди

ан- ге- ли й лю-ди ве- се- ло праз- ну- ють.

Хрис- тос ро- див- ся, Бог во- пло- тив- ся,

ан- ге- ли спі- ва- ють, ца- рі ві- та- ють,

по- клін од- да- ють, а пас- ти- рі гра- ють,

Дивная новина

Небо і земля (2) нині торжествують,
Ангели й люди (2) весело празнують.

Приспів*:

Христос родився,
Бог воплотився,
Ангели співають,
Царі вітають,
Поклін оддають,
А пастирі грають,
Чудо, чудо повідають.

У Віфлеємі (2) весела новина,
Пречиста Діва (2) породила Сина!

Слово Отчєє (2) взяло на Ся тіло:
В темряві земній (2) сонце засвітило.

Ангели служать (2) своєму Королю
Та у вертепі (2) творять Його волю.

Три славні царі (2) поклонитись просять,
Ладан і смирну, (2) золото приносять.

Царю і Богу (2) тоє все дарують,
Пастирі людям (2) дивну вість сказують.

І ми Рожденну (2) Богу поклін даймо,
«Слава во вишніх!» (2) Йому заспіваймо.

(Записано у копашильській церкві)

* Приспів повторюється після кожних двох рядків

Нова радість стала (І)

Но-ва ра дість ста-ла, я-ка не бу-ва-ла:

над вер-те- пом звіз- да яс- на

Весь світ о- сі- я- ла.

Нова радість стала,
Яка не бувала:
Над вертепом зірда ясна
Увесь світ осіяла.

Де Христос родився,
З Діви воплотився,
Як чоловік пеленами
Убого оповився.

Пастушки з ягнятком
Перед тим Дитятком
На колінця припадають
Христа Бога прославляють.

Ангели співають,
Славу возвіщають.
Як на небі, так на землі
Мир проповідують.

Дивная новина

І ми теж співаймо,
Бога прославляймо.
Із Марії рожденного
Щиро всі благословляймо.

Просим тебе, Царю,
Небесний Владарю,
Даруй літа щасливії
Цього дому господарю.

Цьому господарю,
Всій його родині,
Даруй щастя православній
Рідній неньці Україні!

Дай нам в мирі жити
І тебе хвалити,
А по смерті в Царстві твоїм
Повік-віку жити.

Новая радість світу ся з'явила (II)

Повільно

Но- ва- я ра- дість сві- ту

ся з'я- ви- ла:

Пре- чи- ста Ді- ва Си- на

по- ро- ди- ла. 1. ди- ла. 2.

Новая радість світу ся з'явила:
Пречиста Діва Сина породила. (2)

Во Віфлеємі-місті дуже рано
Вітати Христа пастирям сказано. (2)

Звізда слуги, слуги виправляє,
Царів персидських д Нему привожає. (2)

Принесли ж Єму ливан, срібло й злато,
Взяли заплату небесную за то. (2)

Ірод злостивий з того засмутився,
Що Цар Предвічний на світ народився. (2)

Сказав жовнярам повсюди шукати,
Панят-отрочат двохлітніх стинати. (2)

А Йосиф старий Марію спіймає,
Аж до Єгипту з Христом утікає. (2)

Аж до Єгипту з Христом утікає,
Нехай же Ірод вічно погибає. (2)

Нехай же Ірод вічно погибає.
Наш Цар рожденний всіх нас утішає. (2)

Ми нині із ним, ой, навеселімся,
Рождесту Єго низько поклонімся. (2)

Щоби нам зволив щасливий вік дати,
А по смерті з ним в небі царствовати. (2)

(Записано в с. Зоріле)

Нова радість стала (II)

Рухливо

Нова радість стала.
Яка не бувала,
Звізда ясна над вертепом
Світлом засіяла.

Де Христос родився,
З Діви воплотився,
Як чоловік пеленами
Убого вповився.

Ангели співають,
Христа прославляють.
На небесіх і на землі
Мир проповідують.

І ми теж співаймо,
Христа прославляймо,
На небесіх і на землі
Мир проповідаймо.

Давид виграє,
У гуслі вдаряє,
Із Марії рожденного
Смирено благає.

Просимо Тя, Царю,
Небесний Владарю,
Даруй літа щасливі
Сему господарю.

Сему господарю
Та ще й господині
Даруй літа щасливі
Всій його родині.

В мирі проводити
Та й Тобі вгодити,
І з Тобою в царстві Твоєм
Во вік віків жити.

*(Записано на Фестивалі
українських колядок в Сігеті)*

О дивнеє народження

О дивнеє народження
Божого Сина,
Породила Йсуса Христа
Діва Марія.

} 2

Не страшися, Божа Мати –
То ангельський глас.
Прийми Дитя народжене
На руки од нас.

} 2

Породила і повила,
Пішла спочивать.
Послав Господь трьох ангелів
Христа доглядать.

} 2

А ангели Божим духом
Ріки розлили,
Що і к Різдву Христовому
Сади зацвіли.

} 2

Ой співали три ангели,
З неба летячи,
Дивну звізду увиділи,
Христу служачи.

} 2

Ой зацвіло всяке древо
Ще й різні квіти.
Здивувались старі люди
Ще й малі діти.

} 2

(Записано в копашильській церкві)

Ой стала нам ся нині новина (І)

Повільно

Ой ста- ла нам ся ни- ні но- ви- на

тай- на го- ди- на.

Ой при- бі- гай- те, ой при- ві- тай- те

Бо- жо- го Си- на.

Ой стала нам ся нині новина,
Тайна година.
Ой прибігайте, ой привітайте
Божого Сина.

Дари зложили, поклони дали
Та й поїхали,
Нещасливому царю Іроду
Знати не дали.

} 2

} 2

Із сходу сонця аж до заходу
Три царі ідуть,
Народженому Богу нашому
Дарунки несуть.

А цар Ірод та й розсердився,
Що знати не дали,
Сказав різати маленьких діток
У Віфлеємі.

} 2

} 2

Один миро, другий кадило,
А третій злато,
Аби дістати з неба коруну
Від Бога за то.

Пані Марія з паном Йосифом
Як то учули,
Із Віфлеєму аж до Єгипту
З Христом утекли.

} 2

} 2

Вийшли на поле, здибали хлопа,
Хлоп пшеницю сям.
«Ой сій же, сій же, хлопе, пшеницю, } 2
Завтра будеш жав».

А сам цар Ірод із своїм військом
За ними ся гнав.
Вийшли на поле, здибали хлопа, } 2
Хлоп пшеницю жав.

«Допомагай нам, невірний хлопе,
Пшеницю жащу.
Чи не видів ти якусь невісту } 2
З дитям біжащу?»

«Видів я, пане, видів я, царю,
Коли-м пшеницю сям». —
Бодай тобі кат голову зрізав, } 2
Що-сь дати не знав».

Вертаймо, пане, вертаймо, царю.
До свого краю,
Бо ми вже тую, тую невісту } 2
Не доженемо.

А Божа сила царя затьмила,
Затуманила,
Як го затьмила, затуманила } 2
Та й завернула.

Хотів ти вбити Сина Божого,
Вб'єш ти сам свого,
Більше не заб'єш та й не убієш } 2
Уже нікого.

(Буковина)

Прийшов Святий вечір

Помірно, лагідно

Прий- шов Свя- тий ве- чір, Ща- сли- ва го-
ди- на Пре- чи- ста- я
Ді- ва По- ро- ди- ла Си на.

Приспів

Ра- дуй- ся, Ма- рі- є, Ле- лі- йо- вий
Цві- ту, бо вже сві- тить Світ- ло прав- ди
по ці- ло- му сві- ту.

mf Ра- дуй- ся, Ма- рі- є, Ле- лі- йо- вий
mf Ра- дуй- ся, Ма- рі- є, Ле- лі

Дивная новина

4 *p* цві- ту бо вже прав- ди

цві- ту, бо вже сві- тить Світ- ло прав- ди

7 *mf* по ці- ло- му сві- ту.

по ці- ло- му сві- ту.

Прийшов Святий вечір,
Щаслива година:
Пречистая Діва
Породила Сина.

Приспів:

Радуйся, Маріє,
Лелійовий Цвіту,
Бо вже світить Світло правди
По цілому світу.

Породила Сина,
Сина Єдиного,
Сина Пресвятого
Бога вічного.

Не прийшов в палати
Ні в великі хати,
А прийшов у яслі
Помежи бидляти.

По всьому світу стала новина

Помірно

По всьо- му сві- ту ста- ла но- ви-
на: Ді- ва Ма- рі- я
Си- на ро- ди- ла, сі- ном
при- тру- си- ла, В яс- лах по- ло- жи- ла
Гос- под- ньо- го Си- на.

По всьому світу стала новина:
Діва Марія Сина родила,
Сіном притрусила,
В яслах положила
Господнього Сина. } 2

Зійшли ангели з неба до землі,
Принесли дари Діві Марії:
Три свічки воскові,
Ще й ризи шовкові
Ісусові Христові. } 2

Діва Марія Бога просила:
«В що ж би я Сина свого повила?
Ти, Небесний Царю,
Пришли свої дари
Цьому Володарю!» } 2

Ой засіяла звезда на небі,
Прийшли ангели до Діві Марії,
Співають їй пісні,
Господній Невісті
І радість приносять. } 2

(Буковина)

Пасли вівці пастирі (І)

Помірно

Пас- ли вів- ці пас- ти- рі,
пас- ли вів- ці пас- ти- рі,
при зе- ле- ній ду- бро- ві,
при зе- ле- ній ду- бро- ві.

Пасли вівці пастирі (2)
При зеленій дуброві. (2)

Ангел їм ся показав, (2)
Де Віфлеєм, їм сказав. (2)

Вони го ся налякли, (2)
На коліна приклякли. (2)

«Ви мене ся не бійте, (2)
На колінах не стійте. (2)

Встаньте горі та йдіте, (2)
Пана Христа найдіте». (2)

Найшли Його в ясельках, (2)
Повитого в пеленках. (2)

Марія Го родила (2)
І в пелени повила. (2)

Йосип Дитя колише, (2)
Співають Йому: «Ісусе». (2)

Ой Ісусе, білий цвіт, (2)
Радуються цілий світ. (2)

Радуються ангели, (2)
І ми, грішні, на землі. (2)

(Записано в с. Зоріле)

Пасли вівці пастирі (II)

Помірно

Пас- ли вів- ці пас- ти- рі,

пас- ли вів- ці пас- ти- рі при зе- ле- ній

ду- бро- ві, при зе- ле- ній ду- бро- ві,

Пасли вівці пастирі (2)
При зеленій дуброві. (2)

Ангел їм ся показав, (2)
Де Віфлеєм, їм сказав. (2)

Вони го ся налякли, (2)
На коліна приклякли. (2)

«Ви мене ся не бійте, (2)
На колінах не стійте. (2)

Встаньте горі та йдіте, (2)
Пана Христа найдіте». (2)

Найшли Його в ясельках,
Повитого в пеленках. (2)

Марія Го родила (2)
І в пелени повила. (2)

Йосип Дитя колише, (2)
Співають Йому: «Ісусе». (2)

Ой Ісусе, білий цвіт, (2)
Радуеться цілий світ. (2)

(Записано в с. Зоріле)

Радуйтеся, всі люди, враз

Урочисто

Ра- дуй- те- ся всі лю-ди враз,
ра- дість з не-ба при-йшла до нас. Ве- се- ла- я
нам но- ви- на, по- ро- ди- ла Ді- ва Си- на
Ма- рі- я, Ма- рі- я, Ма- рі- я!

Радуйтеся всі люди враз,
Радість з неба прийшла до нас.

І пастирі дають хвалу
Свому Месії немалу.

Приспів*:

Веселая нам новина,
Породила Діва Сина
Марія, Марія, Марія!

Даймо чисті і ми серця,
Звеселімо Боже Дитя.

** Приспів повтрюється після кожних
двох рядків*

Він зійшов до нас з висоти,
Щоб грішний весь світ міг спасти.

І прибули три зіздарі,
Що за світлом ішли зорі.

(Записано в с. Луг над Тисою)

Золото, миро і ладан
В дарі прийняв від них наш Пан.

Радість нам ся являє

Широко

Ра- дість нам ся яв- ля- є, Ді- ва Си- на

рож- да- є! Не-бе-са, не-бе-са, не-бе-са слав- лять,

слав- лять! Ан- ге- ли ся у- див- ля- ють,

па-сти-рі по-клін скла-да-ють На- ро- дже- но- му.

Радість нам ся являє,
Діва Сина рождає!
Небеса, небеса, небеса славлять, славлять!
Ангели ся удивляють,
Пастирі поклін складають
Народженному.

О, Йосифе старенький,
Плаче Ісус маленький.
Помагай, помагай, помагай Його, Його
Чистій Діві колисати,
Йому пісню заспівати:
«Люлі, Пане наш!»

Народився убого,
Засмутив багатого,

Ірода, Ірода, Ірода злого, злого;
Він бо дітей убиває,
Вбити теж Христа бажає
Народженого.

О, Іроде безумний,
Який ти нерозумний!
Ти не знав, ти не знав, ти не знав цього, цього,
Що Христос наш ввік триває,
Благодать на нас зсилає
І вічне життя!

З дарами царі прийшли,
Честь Христові віддали,
Нашому нашому, нашому Богу, Богу.
На цілий світ прославляли,
Христа в яслах повітали,
В біднім вертепі.

І ми Його вітаймо,
Враз Йому заспіваймо:
Виростай, виростай, виростай Спасе, Спасе,
Дай нам в мирі всім прожити
Та повік Тебе хвалити
Народженого.

Землю юдейську ніч покриває

Помірно

Зем- лю ю- дей- ську ніч по- кри- ва- є,
сном бла- го- да- ті світ спо- чи- ва- є,
лиш у- бо- гі па- сту- хи, па- сту- хи
ста- да сво- го сте- рег- ли, сте- рег- ли.
До них ан- гел при- лі- та- є, ві- стку ра- діс-
ну зві- ща- є: «Спас прий- шов, Спас прий- шов,
Він з Ді- ви на- ро- див-ся і в яс- лах по- ло- жив- ся
у мі- сті Ві- фле- єм, у мі- сті Ві- фле- єм».

Землю юдейську ніч покриває,
Сном благодаті світ спочиває,
Лиш убогі пастухи, пастухи
Стада свого стерегли, стерегли.

До них ангел прилітає,
Вістку радісну звіщає:
«Спас прийшов, Спас прийшов,
Він з Діви народився
І в яслах положився
У місті Віфлеєм,
У місті Віфлеєм».

В шопі знаходять Боже Дитя,
Бідне, покірне, наче ягня.
В Ньому Бога пізнають, пізнають,
І честь Йому віддають, віддають:
«О Владико, Христе Боже,
Ми приносим, хто що може
В дар Тобі, в дар Тобі.
Дозволь дари прийняти,
І Тебе прославляти
Тут і там в небесах,
Тут і там в небесах.

(Закарпаття)

Ясная засвітила зоря (І) (на один голос)

Помірно

Яс- на- я за-сві- ти- ла зо- ря,
ви- шед- ши з не- бес- но- го мо- ря.
Ма- рі- я по- ро- ди- ла во пе- ле- ни
впо- ви- ла І- су- са, І- су- са.

The musical score is written for a single voice in 2/4 time. It consists of four staves. The first staff contains the first line of the melody with lyrics 'Яс- на- я за-сві- ти- ла зо- ря,'. The second staff continues the melody with lyrics 'ви- шед- ши з не- бес- но- го мо- ря.' and is marked with a '5' at the beginning. The third staff continues with lyrics 'Ма- рі- я по- ро- ди- ла во пе- ле- ни' and is marked with a '9' at the beginning. The fourth staff concludes the melody with lyrics 'впо- ви- ла І- су- са, І- су- са.' and is marked with a '12' at the beginning. The melody features a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature.

Ясная засвітила зоря,
Вишедши з небесного моря.

Ми будемо торжествувати,
Новому Цареві співати.

Приспів*:

Марія породила,
Во пелени вповила
Ісуса, Ісуса.

Радуйся, Царю народжений,
У яслах для нас положений.

** Приспів повторюється після
кожних двох рядків*

Віфлеєм місто веселитися,
Бо вертеп темний засвітився.

(Записано в с. Зоріле)

Йосиф уже ся не вдивляє,
Що Діва Ісуса рождає.

Ясная засвітила зоря (II) (на чотири голоси)

Помірно

Яс- на- я за- сві- ти- ла зо- ря,
ви- шед- ши з не- бес- но- го мо- ря.
Ма- рі- я по- ро- ди- ла, во пе- ле- ни впо-ви- ла
І- су- са, І- су- са.

Ясная засвітила зоря,
Вишедши з небесного моря.

Приспів:*

Марія породила,
Во пелени вповила
Ісуса, Ісуса.

Дивная новина

Віфлеєм-місто веселится,
Бо вертеп темний засвітився.

Йосиф уже ся не вдивляє,
Що Діва Ісуса рождає.

Ми будемо торжествувати,
Новому Цареві співати.

Радуйся, Царю народжений,
У яслах для нас положений.

* Приспів повторюється після кожних двох рядків

(Записано в с. Зоріле)

Ясна зоря всьому світу світила

Повільно

Яс- на зо- ря всьо- му сві- ту сві- ти
ла, що Пре- чи- ста Ді- ва Си- на
зро- ди- ла, що Пре- чи- ста
Ді- ва Си- на зро- ди- ла.

Ясна зоря всьому світу світила,
Що Пречиста Діва Сина зродила. (2)

В Віфлеємі між бидлятьми на сіні
Стелить Мати постіль спати Дитині. (2)

Під головку кладе зілля пахуче,
Щоб не гризла та солома колюча. (2)

Бо у неї для Дитини малої
Ані шовку, ні пелени м'якої. (2)

Як почули то знадвору пташата,
Як співає Божа Мати Дитяти, (2)

Полетіли полем, гаєм, лісами,
Позносили по перцятку дзьобками. (2)

Позносили по перцяті м'якому
Та встелили теплим пухом солому. (2)

Ясна зоря всьому світу сіяє,
Божа Мати над Дитятком співає. (2)

А пташата разом з нею до хору
Славлять Царя Небесного знадвору. (2)

І ми Йому, преблагому, співаймо,
Щастя-долі усім людям благаймо. (2)

(Буковина)

Христос рождається

Помірно

Хри- стос рож- да- єть- ся,

цер- ков- ний вір- ни- ку,

Вста- вай про нас та йди до нас

на ра- дість ве- ли- ку.

Христос рождається, церковний вірнику,
Вставай про нас та йди до нас на радість велику.

Бо радість велика світу ся з'явила,
Бо Марія Пречистая Сина породила.

Звізда дає знати, аби ся збирати,
Щоби іти Йсусу Христу перший поклін дати.

Звіздочка сіяє, худоба вгріває,
А Марія на колінах Христа вповиває.

Як Його вповила, дала Йосипові,
Сама пішла постелити Йсусові Христові.

Пастирі приходять, довкола обстали,
Маленькому Ісусові ягнятко подали.

Христос Спаситель в північ родився

Жваво

The musical score is written on four staves in 3/8 time. The melody is simple, using eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the first six notes of the melody. The second staff starts with a measure rest (marked '4') and continues the melody. The third staff starts with a measure rest (marked '7') and continues the melody. The fourth staff starts with a measure rest (marked '10') and continues the melody, ending with a double bar line. The lyrics are: Хри- стос Спа- си- тель в пів- ніч ро- див- ся, в вер- те- пі бід- нім Він по- се- лив- ся. В вер- те- пі бід- нім Він по- се- лив- ся.

Хри- стос Спа- си- тель в пів- ніч ро-
див- ся, в вер- те- пі бід- нім
Він по- се- лив- ся. В вер- те- пі
бід- нім Він по- се- лив- ся.

Христос Спаситель в північ родився,
В вертепі біднім Він поселився. (2)

А над вертепом зірка сіяє,
Христос родився – всім сповіщає. (2)

Ангельські чини з неба злетіли,
«Слава во вишніх!» – Христу воспіли. (2)

Та й ангел світлий летить оттолі
І пастухам вість несе у полі. (2)

Вони поспішно в вертеп приходять,
У яслах бідних Христа находять. (2)

Вони смиренно у яслах стали,
Христу-Младенцю славу воздали. (2)

Стояли довго, Христу молились
І світлом віри тут озарились. (2)

А Ірод злобний, лукавий серцем
Повсюду глядить Христа-Младенця. (2)

Дітей невинних він убиває
І кров святую їх проливає. (2)

Пречиста Діва в північ відходить,
Христу в ягнятах спокій наводить. (2)

Коли же Ірод прийняв смерть злую,
Христос вернувся в землю рідную. (2)

У Галілею Він повернувся,
І в Назареті Він поселився. (2)

(Записано в с. Зоріле)

Хто там по дорозі

Звільна

Хто там по до- ро- зі йде до Ви- фле-
 Що се за не- ві- ста пре- чуд- на при
 є- му?
 не- му? То Ма- рі- я Ді- ва,
 Йо- сиф ко- ло Не- ї, йдуть шу-ка- ти
 міс- ця у рід- ні сво- є- ї.

Хто там по дорозі
 Йде до Вифлеєму?
 Що се за невіста
 Пречудна при нему?
 То Марія Діва,
 Йосиф коло Неї,
 Йдуть шукати місця
 У рідні свої.

} 2

Не йшли у гостину,
 Бо їх серце чуло,
 Що там для Ісуса
 Вже місця не було.
 Пішли ген за місто
 У яскиню темну,
 Де Марія Діва
 Клякнула на землю.

} 2

Дармо довго ждали
 В кривних під дверима,
 Цілі вже дрожали
 Від вітру і зимна.
 Одні хоч вчинили,
 Другі не прийняли.
 Інші перед ними
 Двері зачиняли.

} 2

«Се раба Господня, —
 Стала говорити, —
 Хочу Твою волю,
 Господи, сповнити.
 Єсли так бажаєш,
 Нехай так ся стане,
 Се раба Господня
 Твоїй воли, Пане!»

} 2

А Йосиф старенький
Вийшов у ту хвилю,
Щоб дров назбирати,
Огріти яскиню,
Огонь розпалити,
Щоб тепліше було,
Щоб Дитятко Боже
Так зимна не чуло.

} 2

Аж тут залунали
Голоси предивні,
Стали відбиватись
Чудно мелодійні.
Оглянувся Йосиф,
Яскиня вся ясна,
Ангели співають,
Звізда світить красна.

} 2

Біжить Йосиф спішно,
Богу поклонився,
Що для нас з любови
В яслах положився.
З ними він співає:
«Тіштеся, всі люди,
За гріхи покайтесь,
Він нам все забуде!»

} 2

(Записано в с. Кричово)

У містечку Віфлеємі

У містечку Віфлеємі
Божа Мати Сина мала.

Як Го мала, вповивала,
На стіл Божий Го поклала.

Ізійшлися всі святії,
Взяли книги золотії

Та зачали всі читати,
Та не знали ім'я дати.

Яке дати, таке дати,
Святим Петром Його назвати.

А Пречиста як почула,
Сесе вона не злюбила.

Від престолу відступила, —
Вся земля ся засмутила.

Ізійшлися всі святії,
Взяли книги золотії

Та зачали всі читати,
Та не знали ім'я дати.

Яке дати, таке дати,
Святим Павлом Його назвати.

А Пречиста як почула,
Сесе вона не злюбила,

Від престолу відступила, —
Вся земля ся засмутила.

Ізійшлися всі святії,
Взяли книги золотії

Та зачали всі читати,
Та не знали ім'я дати.

Яке дати, таке дати —
Йсус Христом Його назвати.

Божа Мати як почула,
Сесе Вона полюбила

До престолу приступила, —
Вся земля ся звеселила.

Втішайтесь, християни,
Бо Йсус Христос межи нами.

(Записано в с. Корнуцел)

У Віфлеємі нині новина

Досить рухливо

У Ві-фле-є-мі ні-ні но-ви-на:
Пре-чис-та Ді-ва зро-ди-ла Си-на.
В яс-лах по-ви-тий по-між би-для-ти
спо-чив на сі-ні Бог не-об-ня-тий.

У Віфлеємі нині новина:
Пречиста Діва зродила Сина.
В яслах повитий поміж бидляти } 2
Спочив на сіні Бог необнятий.

Вже херувими славу співають,
Ангельські хори Спаса вітають.
Пастир убогий несе, що може, } 2
Щоб обдарити Дитятко Боже.

А ясна зоря світу голосить:
Месія радість, щастя приносить!
До Віфлеєму спішіть всі нині, } 2
Бога вітайте в бідній Дитині!

За світлом зорі, аж десь зі Сходу
Йдуть три владики княжого роду.
Золото, дари, ладан і миро,
Враз з чистим серцем несуть в офіру. } 2

Марія Мати Сина леліє,
Старенький Йосиф пелени гріє.
А Цар всесвіту в зимні і болю
Благословить нас на кращу долю. } 2

Ісусе милий, ми не багаті!
Золота дарів – не можемо дати.
Лиш дар цінніший несе від мира,
Це віра серця і любов щира! } 2

Глянь добрим оком, о Божий Сину,
На нашу землю, на Україну, –
Зішли їй з неба дар превеликий:
Тебе славити по вічні віки! } 2

(Записано в с. Копачеле)

Час радости, веселости

Широко

Час ра- дос- ти, ве- се- ло- сти сві- ту на- став
 бо Спа- си- тель, Від- ку- пи- тель на- ро- див- ся
 ни- ні,
 з Ді- ви. Прий- шов на світ сам Бог,
 на- ро- див- ся у- бог, не в зо- ло- тих
 не- ба па- ла- тах, як мог.

Час радости, веселости
 Світу настав нині,
 Бо Спаситель, Відкупитель
 Народився з Діви.
 Прийшов на світ сам Бог,
 Народився убог,
 Не в золотих неба палатах,
 Як мог.

Як нещасний народ земський
 Во гріху першим був,
 Як жадібно розум людський
 У жалости тужив,
 Всі у тьмі ходили,
 В печалі скорбіли,
 Без пастиря і без вождя
 Блудили.

Та уже ся обіцяне
 Слово те сповнило,
 Праотцям по гріху дане
 Вже ся воплотило.
 Боже СЛОВО плоть єсть,
 Месія од небес
 Викупити, ізбавити
 Прийшов днесь!

Радуйся, праотче Адаме,
 Радуйся, прамати,
 Відкупитель обіцяний
 Вже прийшов спасати.
 Ликуйте, пророки,
 Отці, веселіться,
 Христа Бога родженого
 Славіте!

Вже ангели в Віфлеємі
Його величають:
«Слава Богу, мир на землі!»
Радісно співають.
Народився нам Спас,
Ізвеселив всіх нас,
Він відпустить, висвободить
Од тьми вас.

Звізда давно обіцяна
Над вертепом стала,
Зоря ясна, невидана
Віфлеєм обняла.
Царі її знають,
Славно повідають,
І у звізді Христа Спаса
Пізнають.

Пастирі звізду ясну
На воздухах видять,
Ангельську пісню прекрасну,
Дивуючись, чують,
Таки зі сну встають,
Спішно прибігають,
Створителя, Спасителя
Вітають.

Кличмо і ми: «Богу слава»,
Людіє на світі,
Вже ся земля небом стала,
Спаситель по істі:
Давно обіцяний
І радісно жданий,
Відкупитель, Избавитель
Єсть даний.

Поспішаймо, прибігаймо
У вертеп радісно,
Його славно величаймо
У яслах набожно,
Бо він є той Бог Сам,
Що прийшов днесь ко нам,
Закон святий спасительний
Приніс нам.

Вітаймо Його набожно,
На світ прийшовшого,
Приймім Його велично,
Як Царя нашого,
Даймо поклін Йому,
Як Богу нашому,
Що сотворінню явився
Своїм.

(Записано в с. Копачеле)

Чудесна зірка

Рухливо

Чу- дес- на зір- ка ни- ні ся- є,
 3 до Ві- фле- є- му за- кли- ка- є,
 5 де Спа- си- тель на- ро- див- ся
 7 і в вер- те- пі нам я- вив- ся.

Чудесна зірка нині сяє,
 До Віфлеєму закликає,
 Де Спаситель народився
 І в вертепі нам явився.

} 2

Божій Дитині поклонімся,
 До Неї в яслах пригорнімся,
 І просім покірно нині
 Її про спокій в родині.

} 2

Вітай нам, зірко, ясна, мила,
 Для всіх щаслива ця хвилина,
 Що Христа у ній звіщаєш,
 Нас з неволі вибавляєш.

} 2

Бо де в родині мирно, тихо,
 Там все щезає всяке лихо;
 Бо де згода процвітає,
 Там Христос перебуває.

} 2

Тож веселімся і співаймо,
 Різдво Ісуса прославляймо,
 Він же дасть нам все, що треба,
 Запровадить нас до неба.

} 2

(Буковина)

Се сходить ангел

Широко

Се сходить ан-гел із не-бес до нас:

3 «Па-сти-рі, Па-сти-рі, до Ві-фле-є-му

6 і-ді-те ско-ро з да-ра-ми, з да-ра-ми.

Се сходить ангел із небес до нас:
«Пастирі, (2)
До Віфлеєму ідіте скоро
З дарами. (2)

Узріте Сина Бога роженна
У яслах, (2)
Він буде всім нам одкупителем
На віки. (2)

При Нім єсть Мати Його Пречиста
Марія, (2)
І між бидлятми годує Його
Як сина». (2)

Глаголет пастир: «Він же єсть перший
Над всіми, (2)
Ідем всі разом, поклін оддаймо
Месії». (2)

І так одійшли із щирим серцем,
З дарами, (2)
Побожний живот обітовали
До смерти. (2)

(Записано в м. Карансебеш)

Во страні юдейській

Повільно

Во стра- ні ю- дей- ській

Ві- фле- єм сто- їть,

зві- зда над вер- те- пом

яс- нень- ко бли- щить.

Во страні юдейській Віфлеєм стоїть,
Звізда над вертепом ясненько блищить.

Маленький Младенець в пеленах повит,
В Пречистої Діви на руках лежить.

Небеса сіяють, ангели поють,
Предвічному Богу хвалу воздають.

На руках тримає і кормить Його
І в ручки цілує Сина свого.

Пастушки на полі стадо стерегли,
Пречистую Діву в печері знайшли.

О Господи Боже, Створителю наш,
Ти благослови нам цей радісний час!

Прийшли до печери стаду корму дати,
Дивляться у ясла – а там Божа Мать.

(Записано в с. Зоріле)

В Віфлеємі тайна

Помірно
mf

В Ві- фле- є- мі тай- на ста- лась пре- ве-
бо там на- ро- див- ся пред- віч- ний Вла-
ли- ка, ди- ка. Хва- лу Бо- гу дай- мо,
ве- се- ло спі- вай- мо: «Сла- ва во
виш- ніх Бо- гу!»

В Віфлеємі тайна сталась превелика,
Бо там народився предвічний Владика.
Хвалу Богу даймо,
Весело співаймо:
«Слава во вишніх Богу!»

} 2

Марія Пречиста Царя нам повила
В вертепі на сні, в яслах положила.
Там пастирі грають,
Ангели співають:
«Слава во вишніх Богу!»

} 2

Всі небесні сили Христа прославили,
Пастирям в полі радість цю звістили,
Тому всі утішно
Грають Спасу пісню:
«Слава во вишніх Богу!»

} 2

Дари зі собою всі поприносили,
Вишньому Цареві в яслах положили.
Втішно споглядають
І разом співають:
«Слава во вишніх Богу!»

} 2

Три царі з дарами зі Сходу прибули,
Весело, смиренно Христа привітали.
Дари Му приносять,
Піснь нову голосять:
«Слава во вишніх Богу!»

} 2

Ми разом нині Царя привітаймо,
Предвічного Бога о ласку благаймо,
В мирі проживати,
На віки співати:
«Слава во вишніх Богу!»

} 2

(Записано в с. Копачеле)

Вітай, Ісусе

Помірно

Ві- тай, І- су- се, з Ма- рі- ї Ді- ви

зро- дже- ний. Ві- тай нам, Бо- же,

у люд- ськім ті- лі з'яв- ле- ний.

Вітай, Ісусе, з Марії Діви
Зроджений.
Вітай нам, Боже, у людським тілі
З'явлений.

Ти добротою над всіма кращий
Синами,
І милосердя границь не маєш
Над нами.

Ти в славі рівний Отцю і Духу
Святому,
Чому зійшов Ти до нас у виді
Такому?

Слави Твоєї ніхто не бачить
В ясліні,
Вона укрилась всім нам на подив
В Дитині.

На людську вбогість і на терпіння
Не глядиш,
Ти чим бідніший, то нам миліший
Все стаєш.

Ти сам смиренням з нас грішних зди́меш
Окови,
А в наших серцях виростиш царство
Любови.

Божа Дитино, нині про те Тебе
Просим
І серце наше Тобі на жертву
Приносим:

Не опусти нас Ти зі своєї
Опіки,
Царствуй над нами з Отцем і Духом
Навіки.

(Записано в с. Зоріле)

Коли Божа Мати

Помірно

Ко-ли Бо-жа Ма-ти по сві-ту хо-ди-ла,
Во-на сво-є Ди-тя Во-на сво-є Ди-тя
в у-тро-бі но-си-ла.

Коли Божа Мати по світу ходила,
Вона своє Дитя (2) в утробі носила.
Прийшла до багача, (2) на нічку просилась.

«Пане господарю, переночуй мене,
Бо темная нічка (2) заходить на мене».

А той пан господар не схотів прийняти
Та й наказав слугам (2) собак попускати.

А тії собаки Матір Божу знали,
Вони перед Нею (2) на коліна впали.

А Божая Мати по світу ходила,
Прийшла до бідного (2), на нічку просилась.

«Ой рад би я, рад би Тебе ночувати,
Та й не маю я що (2) вечеряти дати».

Дивная новина

«Не хочу, не хочу вечереньки твоєї,
Тільки впусти мене (2) до стаєнки своєї».

«Вставай, жінко, вставай, чого ж ти не встала?
Над нашої стаєнкой (2) ясність запалала.

Чи то сонце сходить, чи місяць заходить,
Чи то Божа Мати (2) Ісусика родить».

«Якби була знала, що Мати з Ісусом,
Була б застелила (2) біленьким обрусом».

(Записано в с. Копачеле)

Темненькая нічка

Повільно

Тем- нень-ка- я ніч- ка тьмо- ю світ за-кри-
ла, ла, На не- бес- нім
по- лі зо- рі за- па- ли- ла.

Темненькая нічка тьмою світ закрила, (2)
На небеснім полі зорі запалила.

Одна лиш зіронька понад все сіяє (2)
Та над Віфлеємом промені зливає.

А во Віфлеємі нині мир явився, (2)
Люди, веселіться, сам Бог народився.

Народився нині з Марії Дівиці, (2)
З Пречистої славної та й Богородиці.

Вчули вівчароньки голос той із неба, (2)
Зібрались на раду, куди йти їм треба.

Пішли вони шляхом тою дорогою, (2)
Куди ясність слалась за тою звіздою.

І ми ходім з ними, поклін Йому даймо, (2)
Та радісну пісню всі враз заспіваймо.

(Буковина)

Днесь щасливі часи віків

Вільно

Днесь ща- сли- ві ча- си ві- ків
бо з Ма- рі- ї на- ро- див- ся

3
для нас всіх на- ста- ли,
Син Бо- жий, Цар сла- ви, І- сус

6
Хри- стос, кот- ро- го всі жда- ли.

Днесь щасливі часи віків
Для нас всіх настали,
Бо з Марії народився
Син Божий, Цар слави,
Ісус Христос,
Котрого всі ждали.

Ангел в полі опівночі
Пастирям звіщає,
Що Месія в Віфлеємі
В яслах спочиває.
Ідіть, глядіть,
Він усіх приймає.

Позбиралися пастирі,
Скоро поспішають,
У стаєнці Христа-Спаса
Покірно вітають.

Дають Йому
В дарі все, що мають.

Чесць і слава Тобі, Христе,
Що Ти так знизився
І для щастя всього світу
В пелени повився.
Наш Бог, наш Спас
В тілі об'явився.

Доки сонце в небі сяє,
Доки ми живемо,
Доти все похвальні пісні
Співати будемо.
Тебе, Христе,
Все любитимемо.

(Буковина)

Дивная новина днесь ся являє

Помірно

Див- на- я но- ви- на днесь ся яв- ля- є,
6 Пре- чи- ста- я Ді- ва Си- на рож- да- є.
У яс- лах спо- ви- ла ма- лень- ке Ди-
10 тя. Ра- ду- єть- ся
12 не- бо, ра- ду- єсь зем- ля.

Дивная новина днесь ся являє,
Пречистая Діва Сина рождає.
У яслах сповила маленьке Дитя. } 2
Радуеться небо, радуєсь земля.

Небеса голосять ангельські слова,
Пастирі звіщають Рождество Христа.
В місті Віфлеємі зійшов із небес } 2
Цар неба і землі спасти народ весь.

Три царі вітають маленьке Дитя,
Бо в нім уже чують полекшу життя.
Вже туга й смуток все ся закінчило, } 2
Настало сонце, що світ освітило.

Дивная новина

І Йосиф старенький в радості ся чує,
Взяв Дитя на руки й поважно цілує.
В Нім Бога і Творця Спасителя видить,   }
В любові, покорі як може, так служить.   2

Марія Пречиста Його сповиває,
Миленько, тихенько Йому промовляє:
«Спи, Сину маленький для нас дорогенький,   }
Для світу цілого, для своєї Неньки».   2

Всі сили небесні на то ся дивили,
У Нім Бога свого гарно прославили,
Най світ ся лишає, що кого він має,   }
З неволі, з недолі усіх нас звільняє.   2

(Закарпаття)

Діва Сина породила

Повільно

Ді- ва Си- на по- ро- ди- ла

та в яс- ли- ні по- ло- жи- ла,

сі- ном Си- на при- кри- ва- є.

Діва Сина породила
Та в яслині положила,
Сіном Сина прикриває.

Всі ангели заспівали,
Всім пророкам розказали,
Що Христос Бог народився.

Що Христос Бог народився
Та в яслині положився,
Всьому світу об'явився.

(Записано в с. Коначеле)

Дзвони дзвонять нині всюди

Повільно

Дзво-ни дзво- нять ни- ні всю- ди, Рож- ден-

но- го слав-лять лю- ди, ллєть-ся з не- ба див-ним

світ- лом бла- го-дать для всьо- го сві- ту. Щед-рий

ве- чір, доб- рий ве- чір, всім на- ро- дам

шлем при- віт. Щед- рий ве- чір, свя-тий ве- чір,

сла- ва Бо- гу на весь світ.

Сла- ва Бо- гу на весь світ.

Дивная новина

Дзвони дзвонять нині всюди,
Рожденного славлять люди,
Ллється з неба дивним світлом
Благодать для всього світу. (2)

Щедрий вечір, добрий вечір,
Всім народам шлем привіт.
Щедрий вечір, святий вечір,
Слава Богу на весь світ. (2)

(Закарпаття)

На Святий вечір, на Різдво рано

Бадьоро

На Свя- тий ве- чір, на Різ-дво ра- но, дай

5 Бо- же, Пре- чи- ста Ді- ва

8 Си- на зро- ди- ла, дай Бо- же.

The musical score is written on three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/8 time signature. It contains the first line of the melody and the lyrics 'На Свя- тий ве- чір, на Різ-дво ра- но, дай'. The second staff starts with a measure rest marked '5' and continues the melody with the lyrics 'Бо- же, Пре- чи- ста Ді- ва'. The third staff starts with a measure rest marked '8' and concludes the melody with the lyrics 'Си- на зро- ди- ла, дай Бо- же.' The time signature changes to 4/8 in the middle of the third staff.

На Святий вечір, на Різдво рано,
Дай Боже,
Пречиста Діва Сина зродила,
Дай Боже.

Ангели пісні миру звіщають,
Дай Боже,
Пастирі прийшли, дари складають,
Дай Боже.

А три мудреці вклонились Христу,
Дай Боже,
Творцю всесвіту, Богу нашому,
Дай Боже.

(Мараморощина)

Наш Спаситель народився

Повільно
p

Наш Спа- си- тель на- ро- див- ся, за- ві- тав з не-
бес. Бог днесь став- ся чо- ло- ві- ком,
чу- до із чу- дес! Бог днесь став- ся
чо- ло- ві- ком, чу- до із чу- дес!

Наш Спаситель народився,
Завітав з небес.
Бог днесь стався чоловіком, } 2
Чудо із чудес!

Із далекої країни
Три царі ідуть,
Зі собою для Дитятка } 2
Дар вони несуть.

Тую вістку ангел Божий
Пастирям звістив,
Нею грішне людське плем'я } 2
Вельми звеселив.

Ливан, золото і миро
Віддають Йому,
Як своєму Богу-Спасу, } 2
Пану і Царю.

В шопі пастирі знаходять
Біднее Дитя:
В нім пізнали Бога, } 2
Світа короля.

Ми Тобі, Дитятко Боже,
Дар несе́м любови,
І Тебе смиренно просим. } 2
Жертву ту прийми.

(Мараморощина)

На Різдво Христове

Велично

На Різ- дво Хри- сто- ве ан- гел при- ле- тів.

Як ле- тів із не- ба, лю- дям роз- віс- тив:

Всі лю- ди спі- вай- те, цей день про- слав- ляй- те –

Свя- те- є Різ- дво.

На Різдво Христове
Ангел прилетів.
Як летів із неба,
Людам розвістив:
Всі люди співайте,
Цей день прославляйте –
Святеє Різдво. } 2

Пастухи в печеру
Раньше всіх прийшли,
В яслах на соломі
Господа найшли.
Стояли, ридали,
Христа прославляли
І Матір Його. } 2

Я лечу од Бога,
Радість вам приніс,
Що в вертепі біднім
Родився Ісус.
Скоро поспішайте,
Младенця вітайте
Нарожденного. } 2

А волхви, увидя
Ясну звізду,
Прийшли поклонитись
Новому Царю.
Бога прославляли,
Царю дари дали
Злато, смирну і ливан. } 2

(Записано в с. Кричово)

Послухай нині

Не поспішаючи

По- слу- хай ни- ні ось цю но-
 4 ви- ну, що ан- ге- ли при- но- сять,
 7 над вер- те- пом го- ло- сять. Що ан- ге- ли
 10 при- но- сять, над вер- те- пом го- ло- сять.

Послухай нині ось цю новину,
 Що ангели приносять,
 Над вертепом голосять.

} 2

«Ой мій маленький, Сину любенький!
 Великий небес Творче,
 Всьої природи Отче!»

} 2

Це мила радість, людям веселість:
 Христа Господа Різдво,
 Всьому світу торжество.

} 2

Ген, аж зі Сходу, з царського роду,
 Три звіздарі приходять,
 Йому дари приносять.

} 2

Дивна новина, що Діва Сина
 У вертепі зродила,
 В яслах Його зложила.

} 2

Царю роджений, прийми дар земний:
 Ливан, миро і злато,
 Нас благослови за то.

} 2

Діва Марія, Божа Лелія,
 Пригортає до серця
 Маленького Первенця:

} 2

А Мати чиста каже до Христа:
 «Ой мій Сину коханий,
 Прийми дар Тобі даний.

} 2

З ясець своїх благослови їх,
І дай прийти до неба,
Більш нічого не треба!»

Старенький Йосиф на руках носить
Маленьке Боже Дитя,
Вічного Володаря.

Так всі співали і мило грали
На сопілках прекрасно,
Голосами радісно.

І ми співаймо, поклін віддаймо
Христу Богу в ясельках,
Повитому в пеленках.

(Записано в с. Копачеле)

Радуйтеся всі людіє

Повільно

Музична партія у нотному форматі. Тональність: один діз (F#), ритм: 4/4. Партія складається з трьох рядків нот. Під нотою кожного рядка наведено текст піснівки. Рядок 1: Ра- дуй- те- ся всі лю- ді- є, ра- дість з не- ба нам спа- да- є. Рядок 2: Ве- се- ла- я нам но- ви- на: по- ро- ди- ла Ді- ва Си- на, Рядок 3: Ма- рі- я, Ма- рі- я, Ма- рі- я!

Ра- дуй- те- ся всі лю- ді- є,
ра- дість з не- ба нам спа- да- є.

5 Ве- се- ла- я нам но- ви- на: по- ро- ди- ла Ді- ва Си- на,

9 Ма- рі- я, Ма- рі- я, Ма- рі- я!

Радуйтеся всі людіє,
Радість з неба нам спадає.

Иому даймо ми сумління,
Дасть нам гріхів відпущення.

Приспів:*

Веселая нам новина:
Породила Діва Сина,
Марія, Марія, Марія!

Святу Тройцю прославляймо,
Богу честь, хвалу віддаймо.

«Алилуя» заспіваймо,
Діву чисту прославляймо.

Ступив до нас з високости,
Щоби міг нас всіх тут спасти.

Алилуя, Алилуя!
Радуйся, Діво Маріє!

Прийшли к Нему тріє царі,
Поклін дають, кладуть дари.

Ливан, миро, також злато,
З різних країв в дар прийнято.

(Записано в с. Копачеле)

А пастирі дають хвалу,
Прийми від нас, Христе-Царю.

** Приспів повторюється
після кожних двох рядків*

Розвеселімся всі разом нині

Рухливо

Музична партитура для голосу. Тональність: один діз (F#), ритм: 6/8. Партитура складається з трьох рядків. Кожен рядок має нотний запис та українські лірики під ним. Рядок 1: Роз-ве-се-лім-ся всі ра-зом ни-ні, Хрис-тос ро-див-ся. Рядок 2: в бід-ній хра-ми-ні. Пос-лід-нім ві-ком. Рядок 3: став чо-ло-ві-ком, всі у-ті-шай-мось на зем-лі! Нотний запис включає восьміттаківні та чотиритаківні ритми, а також акорди на кінці рядка 2 та рядка 3.

Роз-ве-се-лім-ся всі ра-зом ни-ні, Хрис-тос ро-див-ся

4
в бід-ній хра-ми-ні. Пос-лід-нім ві-ком

6
став чо-ло-ві-ком, всі у-ті-шай-мось на зем-лі!

Розвеселімся всі разом нині,
Христос родився в бідній хرامині.
Посліднім віком став чоловіком, } 2
Всі утішаймось на землі!

Всі утішаймось на землі нині,
Хвалу віддаймо Божій Дитині.
В цім Божім домі, Христу малому, } 2
Що весь цей світ наш відкупив.

Ісус весь світ наш збавив від аду
І всім нам нині дав він відряду.
За те ми Йому, Богу святому } 2
Пісні співаймо всі разом.

Пісні співаймо звучно та мило,
І торжествуймо всі разом щиро.
«Слава во вишніх, а мир для нижніх!» } 2
Світові радо голосім.

Проголосімо Господа явно,
Що вже про Нього пророки давно
Пророкували, проповідали,
Що народиться Цар віків. } 2

Що народиться Цар віків слави,
Зітре на світі всі грішні твари.
А перські царі принесли дари,
Віддали Богові поклін. } 2

Поклін віддали покірно нині,
Христові в яслах малій Дитині:
Ладан і золото й смирни багато
Складали в дарі вони Йому. } 2

Пастирі бідні зо страхом бігли
Там, де осел, віл Дитину гріли.
Ангели з неба, як цього треба,
Пісні співають радісно. } 2

Пісні співають Богу святому.
У яслах нині Народженому, —
І ми співаймо та вихваляймо,
Його навіки славимо! } 2

Щоб дав у мирі тут нам прожити
І царства Його всім доступити.
А ворогів всіх, що гріх несуть нам,
Під наші ноги покорив! } 2

Щоб ми дожили довгого віку,
Йому служили до кінця світу.
Чиста Дівице, неба Царице,
Тобі зі Сином слава ввік! } 2

(Записано в с. Зоріле)

У нашій землі нова зоря

Помірно

У на- шій зем- лі но- ва- я зо- ря

зій- шла з-за мо- ря, щасть Бо- же,

яс- ним про- мін- ням тьму про- сві- ти- ла,

лю- дей збу- ди- ла, дай Бо- же.

У нашій землі нова зоря
Зійшла з-за моря, щасть Боже,
Ясним промінням тьму просвітила,
Людей збудила, дай Боже.

У Віфлеємі Діва Пречиста
Сина зродила, дай Боже,
На руках носить, як соколятко,
Красне Дитятко, дай Боже.

(Записано в с. Копачеле)

У полі, у полі

Помірно

У по- лі, у по- лі

са- мот- ня ста- єн- ка,

там І- су- сик на- ро- див- ся,

ма- лень- ка ди- тин- ка.

У полі, у полі самотня стаєнка,
Там Ісусик народився, маленька дитинка. (2)

Пастушки у полі овечок стерегли,
Як учули про Ісуса, скоренько прибігли. (2)

Скоренько прибігли та й стали питати:
«Чи дозволиш, Божа Мати, Ісусові грати?» (2)

Грали вони, грали та й стали питати:
«Чи дозволиш, Божа Мати, Ісуса вітати?» (2)

Ісусе маленький, межи ягнятками,
Даруй щастя і здоров'я межи діточками! (2)

(Записано в с. Корнуцел)

Що то за предивна

Похідно

tr

Що то за пре- див- на в сві-ті но- ви- на,

5

що Ді- ва Ма- рі- я Си- на ро- ди- ла.

9

p

А як Йо- го по- ро- ди- ла, у я- сель- ки

12

по- ло- жи- ла чи- сто- є Ди- тя.

Що то за предивна в світі новина,
 Що Діва Марія Сина родила.
 А як Його породила,
 У ясельки положила
 Чистое Дитя. } 2

А Йосиф старенький над яслами стоїть,
 Під мале Дитятко пеленочки стелить.
 А Марія повиває,
 Ще й до себе пригортає
 Маленьке Дитя. } 2

Ірод вийшов та питає
І до себе закликає:
«Куди ви йдете?»

«Прошу ж я вас, потрудіться
І від мене поклоніться
Нарожденному».

«Ой Дитино моя мила,
Що ж ти злого учинила,
Печале моя?»

– Слава була, слава буде,
Родженному радість буде
І нам на землі!

(Записано в м. Карансебеш)

Щедрий вечір всім вам

Не швидко

Щед-рий ве- чір всім вам, щас-ли- ва го- ди- на!

5 По- ро- ди- ла Ді- ва Пред-віч-но- го Си- на!

9 Ла- до! Ла- до! Ла- до! Все на

12 сві- ті ра- до! Щед-рий ве- чір на зем- лі!

Щедрий вечір всім вам, щаслива година!
Породила Діва Предвічного Сина!

А на світлім Сході зоря засвітила,
Трьох царів премудрих дуже звеселила.

Приспів:*

Ладо! Ладо! Ладо!
Все на світі радо!
Щедрий вечір на землі!

Золото і ладан, смирну вони взяли,
І в Єрусалимі за Христа питали.

Найшли Христа Бога не в Єрусалимі,
А в убогій стайні в місті Віфлеємі.

Не в пишних палатах Бога породила,
А в біднім вертепі Господа повила.

Убогим вертепом царі не гордили,
Христові в вертепі поклони зложили.

Не межі царями Господь нам явився,
А між вівчарями в яслах положився.

І ми Христа Бога всі радо вітаймо,
Разом з пастирями весело співаймо.

Пастирі убогі до стайні приходять,
На в'язочці сіна Господа знаходять.

(Буковина)

** Приспів повторюється
після кожних двох рядків*

Що за радість

Повільно

Що за ра-дість для нас всіх на-ста-ла,
я-ка до-сі в сві-ті не бу-ва-ла.

5 Свят Бог на-ро-див-ся, лю-дя

8 о-б'я-вив-ся на зем-лі.

Що за радість для нас всіх настала,
Яка досі в світі не бувала.

Приспів:*

Свят Бог народився,
Людя об'явився на землі.

Ангел вість сю пастирям голосить,
До Ісуса на поклін їх просить.

Вже три царі прийшли аж зі Сходу
І вітають Творця всього роду.

Ірод того не може збагнути,
Всіх питає: «Чи се може бути?»

Казав дітей дволітніх стинати,
Щоб враз з ними й Христу життя взяти.

Не пошкодить Христу злобне діло,
До Єгипту Він ся скриє ціло.

Прийде скоро Іроду заглада,
А нам в Бозі втіха і вірада.

Дай нам, Спасе, в щастю вік прожити,
Щирим серцем все Тебе хвалити.

(Буковина)

** Приспів повторюється
після кожних двох рядків*

Стала нам ся нині новина

Помірно

Ста- ла нам ся ни- ні но- ви- на,
Тай- на го- ди- на,
ой при- бі- гай- те, ой при- ві- тай- те
Бо- жо- го Си- на.
Бо- жо- го Си- на.

Стала нам ся нині новина,
Тайна година,
Ой прибігайте, ой привітайте } 2
Божого Сина.

Од Востока аж до Запада
Три царі ідуть,
Народженому Богу нашому } 2
Дарунки несуть.

Один миро, другий кадило,
А третій злато,
Щоби достати в небі коруну } 2
Од Бога за то.

Свята Марія з святим Йосипом,
Як то учули,
Із Віфлеєма аж до Єгипта } 2
З Христом утікли.

(Записано в с. Копачеле)

Слава во вишніх Богу

Велично

Сла- ва во виш- ніх, во виш-ніх Бо- гу,
 ра- діс- ну піс- ню ан- гел спі-ва- є
 і ли- не з не- ба в стай- ню у- бо- гу,
 ве- ли- ку тай- ну лю- дям зві-ща- є.

Слава во вишніх, во вишніх Богу,
 Радісну пісню ангел співає,
 І лине з неба в стайню убогу,
 Велику тайну людям звіщає.

Слава во вишніх, во вишніх слава
 І тим, що муки терплять і болі,
 Що на них впала рука лукава,
 Спокій всім людям доброї волі.

} 2

} 2

Слава во вишніх Тому, що нині
 Прийняв на себе діло спасіння
 І воплотився в бідній храміні,
 Щоб пріспішити день воскресіння.

Слава во вишніх, во вишніх Богу.
 Мир землі, людям доброї волі,
 Лине від серця в стайню убогу
 Радісна пісня і пісня болів.

} 2

} 2

Слава во вишніх, слава во вишніх,
 Горять вогнями неба основи,
 Не сходить в славі із палат пишних.
 Але з вертепу Сонце любові.

(Записано в с. Копачеле)

Тріє царі

Велично

Тріє царі, де ідете глядати Дитятка,
Царя Спаса всього світу,
Божого Ягнятка? Воно в шопі,
ні престола, ні скиптра не має, а вже в світі
Його слава вам Його звіщає.

Тріє царі, де ідете
Глядати Дитятка,
Царя Спаса всього світу,
Божого Ягнятка?
Воно в шопі, ні престола,
Ні скиптра не має,
А вже в світі Його слава
Вам Його звіщає.

} 2

Хоть убого народився,
Нікому не знамим,

А вже з неба вість несеться,
Що Він буде славним:
Тая зоря пречудесна
Різдво нам голосить
І з поклоном нас до Нього
Із Востока просить.

} 2

Поспішіть же, тріє царі,
В вертеп за зіздою;
Там знайдете Бога Сина,
Що став всіх слугою!
Поспішіть же до Дитятка,
Дайте Йому дари,
А від нас поклін низенький
Зложуть Му зіздарі!

} 2

А з поклоном, ще вас просим,
Зложіть Му в офіру
Наші серця в любов повні,
Багаті у віру.
Най за тую малу жертву
Нас благословляє
І на землі, і на небі,
Де престол свій має.

} 2

(Записано в с. Копаишль)

Над Віфлеємом заблисла зоря

Повільно

Над Ві- фле-є- мом за- блис- ла зо- ря

і яс- не світ- ло сип- ле ду- го- ю.

Сві- там ві- шу- є вже кі- нець го- ря,

і при-хід цар- ства, ми- ру, спо- ко- ю.

Над Віфлеємом заблисла зоря
І ясне світло сипле дугою.
Світам віщує вже кінець горя,
І прихід царства, миру, спокою.

Йде аж зі Сходу цар за звіздою,
Минає ріки, минає моря,
А серце б'ється із неспокою:
«Кому це світить та ясна зоря?»

Йде за звіздою пастир убогий,
Зворушне серце в нього питає:
«Де народився Господь могутній,
Що Йому славу ангел співає?»

А зоря світить, б'є блиск чудовий,
Сяє у світлі стайня убога,
Як знак великий тайни любові
І милосердя для нас у Бога.

(Буковина)

Господь Бог предвѣчний

Велично

Гос-подь Бог пред-вѣч- ний ни- ні нам я- вив- ся,
 з Не- по- роч- ной Ді- ви в яс-лах на- ро- див- ся.
 Хо- ри ан- гель-ські спі- ва- ють, на- ро- жден- но-
 го ві- та- ють: «Сла- ва, сла- ва,
 сла- ва во виш- ніх Бо- гу!»

Господь Бог предвѣчний
 Нині нам явився,
 З Непорочної Діви
 В яслах народився.
 Хори ангельські співають,
 Народженого вітають:
 «Слава, слава, слава
 Во вишніх Богу!»

} 2

Із небесним хором
 Всі днесь веселімся
 І Христу Дитятку
 Низько поклонімся!
 В Нім надію поклаймо
 І весело заспіваймо:
 «Слава во вишніх Богу!»

} 2

Пастирям у полі
 Ангел ся являє,
 Там їх до вертепа
 Мило запрошає,
 Щоб Дитятку честь віддали
 І весело заспівали:
 «Слава во вишніх Богу!»

} 2

(Записано в м. Карансебеш)

В Віфлеємі днесь предивна

Повільно
mf

В Ві- фле- є- мі днесь пре- див- на
там Пре- чис- та Ді- ва Ма- ти

3 ста- ла- ся но- ви- на:
по- ро- ди- ла Си- на.

5 *p* Хо- ри ан- гель- ські ві- та- ють,
«Сла- ва во виш- ніх!» спі- ва- ють

7

9 і мир лю- дям на зем- лі.

В Віфлеємі днесь предивна
Сталася новина:
Там Пречиста Діва Мати
Породила Сина.
Хори ангельські вітають,
«Слава во вишніх!» співають, } 2
І мир людям на землі.

Дивне чудо агнел з неба
Пастирям голосить

І з поклоном до Ісуса
Поспішити просить.
Йдуть пастирі, поспішають,
До вертепу прибігають,
Щоб віддати Богу честь! } 2

За зіздою три владики
Йдуть з далеких східних стран
І з собою несуть дари:
Злато, миро і ладан.

Та й до Ірода вступають
І його про те питають,
Де Месія ся родив. } 2

Ірод дуже налякався
Й мудреців про те питав.
Ті сказали: «В Віфлємі,
Бо пророк так предсказав,
Що Месія там ся родить
І рід людський освободить
Від неволі і рабства!» } 2

Як почув це Ірод зловбий,
В своїм серцю задумав
Це Дитятко Боже вбити,
Тож царям цим наказав:
«Йдіть Месію відшукайте,
Честь, поклін Йому віддайте
І до мене поверніть!» } 2

Йдуть владики за зізною
І приходять там, де Цар
Всього світу, де предвічний
Спочиває Володар,
На коліна припадають,
Дари перед Ним складають
І вертаються в свій край. } 2

І ми нині з пастирями
До вертепу поспішим,
Там із ними і царями
В дар Ісусу принесім
Серця наші чисті, щирі,
Душі, непохитні в вірі
І в надії, і в любові! } 2

(Записано в с. Копачеле)

Пресвята Діва Христа вродила

Повільно

Пресвята Діва Христа вродила.

Приспів*:

Вой, дай, Боже!

Христа вродила а в хліві в яслах,
А в хліві в яслах зийшла зурничка,
Зийшла зурничка із-за груничка,
Із-за груничка та й засвітила,
Та й засвітила, доки вповила,
Доки вповила, на їм'я поклала,
На їм'я поклала сам Сус Христонько.
Сам Сус Христонько по світу ходив,
По світу ходив, церкви наробив,
Церкви наробив в неділку рано.
В неділку рано дзвоночки дзвонят,
Дзвоночки дзвонят, люди са сходят,
Люди са сходят, Богу са молят.
Богу са молят, Богу на хвалу,
Богу на хвалу, людям на закон.

(Записано в с. Копачеле)

* Приспів повторюється після кожного рядка

Весела світу новина нині

Помірно

Музична партитура для голосу та фортепіано. Тональність: Б-мажор, ритм: 3/8. Партитура складається з чотирьох рядків нот, кожен з яких має підпис українською мовою. Рядок 1: Ве-се-ла сві-ту но-ви-на ни-ні, Рядок 2: Хрис-тос ро-див-ся в яс-лах на сі-ні. Рядок 3: Він Цар не-бес-ний, Бог не-об-ня-тий, Рядок 4: спо-чив на сі-ні по-між бид-ля-ти.

Ве-се-ла сві-ту но-ви-на ни-ні,

Хрис-тос ро-див-ся в яс-лах на сі-ні.

Він Цар не-бес-ний, Бог не-об-ня-тий,

спо-чив на сі-ні по-між бид-ля-ти.

Весела світу новина нині:

Христос родився в яслах на сіні.

Він Цар небесний, Бог необнятий, } 2

Спочив на сіні поміж бидляти.

За світом зорі до стіп Дитяти

Спішім і ми днесь поклін віддати.

Несім у жертві серця невинні, } 2

Благання щирі нашій Дитині:

До Нього світ весь вкривався тьмою.

Він світла радість приніс з собою.

До Нього цар був пан над рабами. } 2

Він всіх нарівні назвав братами.

«Милий Ісусе, о Божий Сину!

Глянь оком ласки на Україну.

Не дай упасти в ворожі окови, } 2

А серця жаром зотрій любови!»

(Записано в м. Карансебеш)

Се сходить ангел

Широко

Се сходить ангел із небес до нас,
Пастирі, (2)
До Віфлеєму ідіте скоро
З дарами. (2)

Уздріте Сина Бога роженна
У яслах. (2)
Він буде всім нам одкупителем
На віки. (2)

При Нім єсть Мати Його Пречиста
Марія, (2)
І між бидлятьми годує Його,
Як сина. (2)

Глаголить пастир: «Він же єсть перший
Над всіми, (2)
Ідем всі разом, поклін отдаймо
Месії». (2)

І так одійшли із щирим серцем
З дарами, (2)
Побожний живот обітовали
До смерти. (2)

(Записано від вертепу с. Зоріле
в 2001 р.)

Ясна зоря всьому світу світила

Повільно

Ясна зоря всьому світу світила,
Що Пречиста Діва Сина зродила. (2)

Полетіли полем, гаєм, лісами,
Позносили по перцятку дзьобками. (2)

В Віфлеємі між бидлятьми на сіні
Стелить Мати постіль спати Дитині. (2)

Позносили по перцяті м'якому
Та встелили теплим пухом солому. (2)

Під головку кладе зілля пахуче,
Щоб не гризла та соломка колюча. (2)

Ясна зоря всьому світу сіяє,
Божа Мати над Дитятком співає. (2)

Бо у неї для Дитини малої
Ані шовку, ні пеленки м'якої. (2)

А пташата разом з Нею до хору
Слявлять Царя Небесного знадвору. (2)

Як почули то знадвору пташата,
Як співає Божа Мати Дитяті,

І ми Йому, Преполому, співаймо,
Щастя-долі усім людям благаймо. (2)

Ой весела нам новина

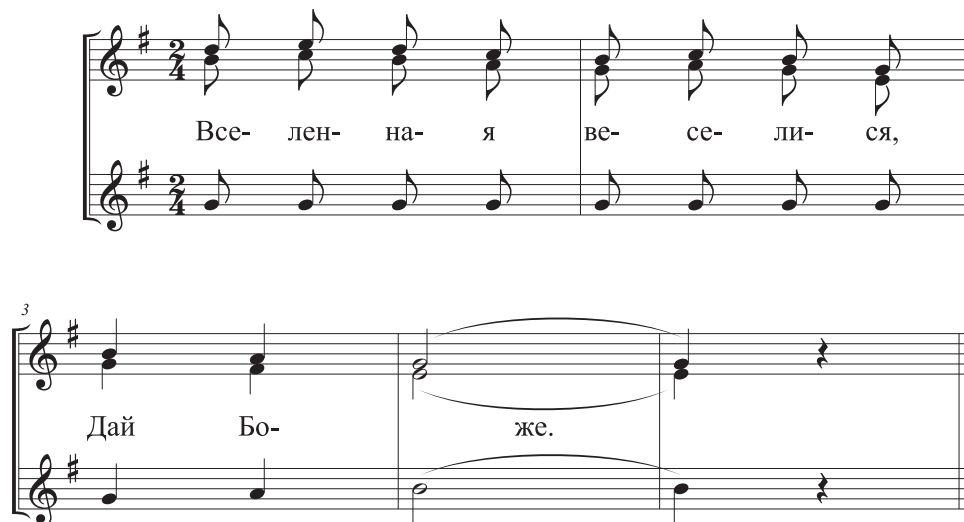
Ой весела нам новина,
Ой дай Бо...
Діва Сина породила,
Дай Боже.

Породила в Віфлєсмі,
Дай Боже.
Між бидляти у пустині,
Дай Боже.

*(Записано від Рикало Марії,
с. Драгомірець, Тіміш)*

Вселенная веселися (II)

Вселенная веселися,

Присів:*

Дай Боже.

Бог од Діви днесь Родився.

У вертепі небагатім

Три царі йдуть честь віддати.

Ладан, миро, злато в дарі

Принесли Йому три царі

Народженому Цареві,

Всього світу Господові.

І пастирі прибігають,

На сопілках вигравають,

Бо пізнали, що роджений,

Бог з Марії вочлещений,

Ти, Йосифе, не смутися,

Це Спаситель народився!

Радість Він тобі приносить,

Нам спасіння всім голосить.

І ангели припадають,

«Слава во вишніх!» співають,

Народженому Дитяті

Поспішають честь віддати.

Пастирям уподобімся,

Родженому поклонімся,

Щоб дозволив мирно жити,

Смуток в радість замінити.

(Записано у церкві села Копачеле)

* Присів повторюється

після кожного рядка

Ой стала нам ся нині новина (II)

(на два голоси)

Ой стала нам ся нині новина,
Тайна година.

Ой прибігайте, ой привітайте } 2
Божого Сина.

А цар Ірод та й розсердився,
Що знати не дали,

Сказав різати маленьких діток } 2
У Віфлеємі.

Із сходу сонця аж до заходу
Три царі ідуть,
Народженому Богу нашому } 2
Дарунки несуть.

Пані Марія з паном Йосифом
Як то учули,
Із Віфлеєму аж до Єгипту } 2
З Христом утекли.

Один миро, другий кадило,
А третій злато,
Аби дістати з неба коруну } 2
Від Бога за то.

А сам цар Ірод із своїм військом
За ними ся гнав,
Вийшли на поле, здибали хлопа – } 2
Хлоп пшеницю жав.

Дари зложили, поклони дали
Та й поїхали.
Нещасливому царю Іроду } 2
Знати не дали.

«Допомагай нам, невірний хлопе,
Пшеницю жашу,
Чи не видів ти якусь невістку, } 2
З дітям біжашу».

Дивная новина

«Видів я, пане, видів я, царю,
Коли-м пшеницю сяв».
«Бодай тобі кат голову зрізав,   }
Що-сь доти не знав».   2

А Божа сила царя затьмила,
Затуманила,
Як го затьмила, затуманила   }
Та й завернула.   2

(Записано в 1975 р. від Думи Калини, с. Копачеле)

Видів Бог, видів Творець

Ви- дів Бог, ви- дів, Тво-рець, що весь світ по- ги-
ба- є. Ар- хан- ге- ла Гав- ри- ї- ла
в На- за- рет по- си- ла- є, во- звіс- ти- ти
тай- ну є- му: Бог при-хо- дить к Ві-фле- є- му.
О, крас- ний град Ві- фле- є- ма
две- рі від- чи- нив Є- де- ма.

Видів Бог, видів, Творець,
Що весь світ погибає.
Архангела Гавриїла
В Назарет посилає,
Возвістити тайну єму:
Бог приходить к Віфлєсму.
О, красний град Віфлєєма
Двері відчинив Єдема.

Незаходиме сонце
Мало нам засіяти,
От Диви і тьму невіри
У поган геть прогнати.
Звізда тоє возвістила,
Царям чужим путь явила.
З Персії ідуть три царі,
Щоб принести Богу дари.

Золото, миро і ладан
Христові там приносили,
А віддавши свої дари,
Бога всі прославили.
Ірод дуже засмутився,
Свої слуги розсилав,
Убити Христа шукає.

Наказав Ірод чотирнадцять тисяч
Хлопців убити,
Навіть не дозволив він
Свого сина пощадити.
Немовлят убиває,
Та сам себе ошукає.
Праведнії, як фініки,
Процвітають навіки.

«Рахиле! Перестань вже
Над своїми дітьми ридати».
«Ах, як маю перестати,
Бо я нещасная мати?
Ірод дітей убиває,
В мене серце умліває,
Мліє серце, а я мати,
Як же мені не ридати?»

«Не плач, не плач, о, Рахиле,
Не ридай гірко нині.
Щоб жалких не чути стонів
По глухій цій пустині.
Бо сини у небо входять,
А доньки синів зродять.
Хто на Бога уповає,
Того рід не умирає.

Три царі, найшовши Христа,
У небі з ним володіють.
Ірод і Люципер
Од ненависті скаженіють.
Немовлята повбивали,
Вінцем слави їх прибрали.
Ми з того всі веселімся
І Христові поклонімся.

*(Із збірки «Ой видно село»
Івана Хланти)*

Святая ніч

Величаво

Свя- та- я ніч, ти- ха- я ніч! Яс- ність б'є
від зір- ниць. Ди- ти- нонь- ка Пре- свя- та,
та- ка яс- на, мов зо- ря, спо- чи- ва
є в ти- хім сні.

Святая ніч, тихая ніч!
Ясність б'є від зірниць.
Дитинонька Пресвята,
Така ясна, мов зоря,
Спочиває в тихім сні.

Свята ніч настає,
Ясний блиск з неба б'є,
В людськiм тілі Божий Син
Прийшов нині в Віфлеєм,
Щоб освободити світ.

Тихая ніч, святая ніч!
Ой зітри сльози з віч,
Бо Син Божий йде до нас,
Цілий світ любов'ю спас,
Вітай нам святе Дитя!

(Записано у м. Карансебеш)

Же, в зеленім полі

Помірно

Же, в зеленім полі
Три пастерчіки.

Же, в хліві у яслях,
Зійшла зірничка.

Приспів*:

Ой дай Бо...

Же, зійшла зірничка
Із-за груничка.

Же, три пастерчіки,
Білі овечки.

Же, ще й засвітила,
Доки вповила.

Же, білі овечки,
Присята Діва

(Записано в с. Рускова,
Мараморощина)

Же, Присвята Діва
Христа вродила.

Же, Христа вродила
В хліві у яслях.

* Приспів повторюється
після кожних двох рядків

Спи, Ісусе, спи (І) (на один голос)

Широко

Спи, І- су- се, спи, оч- ка за- жму-
ри, мо- жеш, Риб- ко, ти- хо спа- ти,
те- бе бу- ду ко- ли- са- ти. Спи, І- су- се,
спи, ма- лень- кий, спи, І- су- се, спи!

Спи, Ісусе, спи, очка зажмури,
Можеш, Рибко, тихо спати,
Тебе буду колисати.
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи! } 2

Спи, Лелійко, спи, головку склони
Та на рученьки Марії,
А вона Тебе леліє:
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи! } 2

Спи, Убогий, спи, рученьки сложи,
Йосифа ще не видати –

Несе хлібця Тобі дати.
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи! } 2

Спи, Терпіння, спи, очка зажмури.
Не питай, що колись буде,
Що зготовлять Тобі люди.
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи! } 2

Спи, Надіє, спи, серце відчини,
Щоб при Ньому відпочили
Люди вбогі, нещасливі,
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи. } 2

(Записано на Фестивалі українських колядок в Сігеті)

Спи, Ісусе, спи (II) (на два голоси)

Широко

Спи, І- су- се, спи, оч- ка за- жму- ри

мо- жеш, Риб-ко, ти- хо спа- ти, те- бе бу- ду ко- ли- са- ти.

Спи, І- су- се, спи, ма-лень- кий, спи, І- су- се, спи!

Спи, Ісусе, спи, очка зажмури,
Можеш, Рибко, тихо спати,
Тебе буду колисати.
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи!

} 2

Спи, Терпіння, спи, очка зажмури.
Не питай, що колись буде,
Що зготовлять Тобі люди.
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи!

} 2

Спи, Лелійко, спи, головку склони
Та на рученьки Марії,
А вона Тебе леліє:
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи!

} 2

Спи, Надіє, спи, серце відчини,
Щоб при Ньому відпочили
Люди вбогі, нещасливі,
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи.

} 2

Спи, Убогий, спи, рученьки склади,
Йосифа ще не видати –
Несе хлібця Тобі дати.
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, Ісусе, спи!

} 2

За все Тобі дякую

Помірно

За все То- бі дя- ку- ю, І-

су- се. За кров Тво- ю про- ли-

ту, за дар лю- бо- ві Тво- єй я

дя- ку- ю за все, що Ти по-

да- рив ме- ні жит- тя.

(Записано у копашильській церкві)

Наш Спаситель

Помірно

Наш Спа-си- тель- По- кро- ви- тель, все- му ми- ру,
4 все- му сві- ту. Газ-до-ві й газ-ди- ні мно- га- я лі- та,
7 мно- га- я лі- та, мно- га- я, мно- га- я лі- та!

Наш Спаситель-Покровитель,
Всему миру, всему світу.
Газдові й газдині многая літа, многая літа,
Многая, многая літа!

Заступнице усердная
Всему миру, всему світу.
Всім присутнім многая літа, многая літа,
Многая, многая літа!

(Записано в 2009 році від копашильського вертепу)

Світські колядки

В саду, садочку

Швидко

В са- ду, са- доч- ку пав- ка лі-

Приспів

та- ла. Ой дай, Бо- же!

В саду, садочку павка літала.

Приспів:*

Ой дай, Боже!

Павка літала, пір'я губила.
Марічка біла май рано встала,
Май рано встала, три свічки взяла.
При перші свічці по воду пішла,
При другі свічці личко вмивала,
При третій свічці пір'я збирала.
Пір'я збирала, в рукавець клала.
З рукавця брала, на столик клала,
З столика брала, віночок плела.
Віночок плела, на головку клала,
На головку клала, мамку питала:
— Дивися, мамко, ци оздобненько?
Ци здобен, здобен пав'яний вінець?

(Записано від Поповича Дмитра, с. Копашиль)

* Приспів повторюється після кожного рядка

Добрий вечір тобі, пане господарю

Не швидко

До-брий ве-чір то- бі, па- не го-спо- да- рю!

Приспів

3 Ра- дуй- ся! Ой ра- дуй- ся, зем- ле,

5 Син Бо- жий на- ро- див- ся

Добрий вечір тобі, пане господарю!

Приспів*: Радуйся!
Ой радуйся, земле, —
Син Божий народився!

Застеляй столи та все скатертями.
Та кладіть калачі з ярої пшениці,
Бо придуть до тебе три празники в гості.
А перший же празник — Рождество Христове,
А другий же празник — Святого Василя,
А третій же празник — Святе Водохреща.
А що перший празник зішле тобі втіху,
А що другий празник зішле тобі щастя,
А що третій празник зішле тобі долю.

(Записано на Фестивалі українських колядок в Сігеті)

* Приспів повторюється після кожного рядка.

Коляд, коляд, колядниця

Рухливо

Ко- ляд, ко- ляд, ко- ляд- ни- ця, доб- ра з ме- дом

па- ля- ни- ця, а без ме- ду не та- ка,
Як не да- си п'я- та- ка,

дай, дядь- ку, п'я- та- ка!
возь- му во- ла за ро- га.

Коляд, коляд, колядниця,
Добра з медом паляниця,
А без меду не така,
Дай, дядьку, п'ятака!
Як не даси п'ятака,
Возьму вола за рога
Та виведу на моріг,
Та викручу правий ріг.
Буду рогом трубити,
А воликом робити.
Щедрівочка щедрувала,
До віконця припадала:
— Що ти, тітко, напекла?
Неси швидше до вікна!

(Буковина)

Ой у саду, саду, саду-винограду (І) (на два голоси)

Помірно

Ой у са- ду, са- ду, са- ду- ви- но- гра- ду.

Ра дуй- ся, ра- дуй- ся, зем- ле,

Син Бо- жий на- ро- див- ся.

Ой у саду, саду, саду-винограду.

Приспів*:

Радуйся, радуйся, земле,

Син Божий народився.

А у тому саду сивий коник грає.

А до того коня ніхто не приступить.

А тільки приступить молодий Іванко.

Іванко приступив, сіделечко наклав,

Сіделечко наклав, сам сів та поїхав.

Сам сів та поїхав аж до королівни.

Сидить королівна, дрібні листи пише,

Дрібні листи пише, важким духом дише.

— Ой здорова, дівко, дівко-королівно,

Ой чи будеш мені вірною жоною,

Вірною жоною, матінці слугою.

(Буковина)

* Приспів повторюється після кожного рядка

Ой сивая тая зозуленька

Наспівно

Ой си- ва- я та- я зо- зу- лень- ка.

Щед- рий ве- чір, доб- рий ве- чір.

Доб- рим лю- дям на здо- ро- в'я!

Ой сивая тая зозуленька

Приспів*:

Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

Усі сади та й облітала,
А в одному та й не бувала.
А в тім саду три тереми:
А в першому – красне сонце,
А в другому – ясен місяць,
А в третьому – дрібні зірки.
Ясен місяць – пан господар,
Красне сонце – жона його,
Дрібні зірки – його дітки.

(Буковина)

* Приспів повторюється після кожного рядка

Пасла (Марічка) сивенькі воли

Помірно

Пас- ла (Ма- річ- ка) си- вень- кі во- ли.

5 В ке- дро- вій, в ке- дро- вій го- рі, шов-

9 ко- вій тра- ві, в ке- дро- вій.

Пасла (Марічка) сивенькі воли

Приспів:*

В кедровій,
В кедровій горі, шовковій траві,
В кедровій.

Волики пасла, шитічко шила,
Шитічко шила, твердо заснула,
Твердо заснула, воли згубила.
— А йди, татку, йди, волики найди.
Татунько пішов, волів не найшов.
Пасла (Марічка) сивенькі воли,
Волики пасла, шитічко шила,
Шитічко шила, твердо заснула,
Твердо заснула, воли згубила.
— А йди, мамко, йди, волики найди.
Мамонька пішла, волів не найшла.
Пасла (Марічка) сивенькі воли,
Волики пасла, шитічко шила,

Шитічко шила, твердо заснула,
Твердо заснула, воли згубила.
– А йди, братку, йди, волики найди.
Й а братчік пішов, волів не найшов.
Пасла (Марічка) сивенькі воли,
Волики пасла, твердо заснула,
Твердо заснула, воли згубила.
– А йди, сестро, йди, волики найди.
Сестричка пішла, воли не найшла.
Пасла (Марічка) сивенькі воли,
Волики пасла, шитічко шила,
Шитічко шила, твердо заснула,
Твердо заснула, воли згубила.
– А йди, милий, йди, волики найди.
Й а милий пішов, волики найшов.
За цим же словом бувай здорова,
Бувай здорова, грешна дівчина,
Грешна дівчина, на мнє (Марічка),
Вінчуймо тебе щестім, здоров'їм.

*Приспів повторюється після кожного рядка

(Записано від Дмитра Поповича, с. Копачеле)

Росте деревце

Помірно

Ро- сте де- рев- це тон- ке, ви- со- ке,
дай Бо- же. Тон- ке, ви- со-
ке, в вер- шку ши- ро- ке, дай Бо- же.

Росте деревце тонке, високе,
Дай Боже.
Тонке, високе, в вершку широке,
Дай Боже.

На тім деревці сам сокіл сидить,
Дай Боже.
Сам сокіл сидить, далеко видить,
Дай Боже.

Ой видить, видить на красне поле,
Дай Боже.
На красне поле, де Христос оре,
Дай Боже.

Присята Діва їсти носила,
Дай Боже.
Їсти носила, Бога просила,
Дай Боже.

Ізродь, Боже, зродь жито, пшеничку,
Дай Боже.
Жито, пшеничку, всяку сівбичку,
Дай Боже.

*(Записано від Візіканич (Бодні) Цилі
в 1963 р., с. Копачеле)*

Ой у саду, саду, саду-винограду (II) (на один голос)

Помірно

Ой у са- ду, са- ду, са- ду- ви- но- гра- ду.

Ра дуй- ся, ра- дуй- ся, зем- ле,

Син Бо- жий на- ро- див- ся.

Ой у саду, саду, саду-винограду.

Приспів*:

Радуйся, радуйся, земле,

Син Божий народився.

А у тому саду сивий коник грає.

А до того коня ніхто не приступить.

А тільки приступить молодий Іванко.

Іванко приступив, сіделечко наклав.

Сіделечко наклав, сам сів та поїхав.

Сам сів та поїхав аж до королівни.

Сидить королівна, дрібні листи пише.

Дрібні листи пише, важким духом дише.

— Ой здорова, дівко, дівко-королівно.

Ой чи будеш мені вірною жоною.

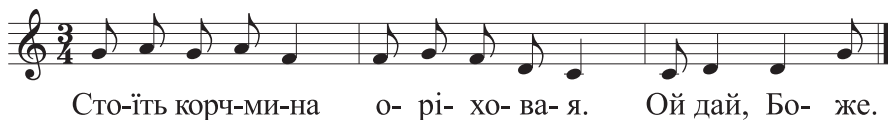
Вірною жоною, матінці слугою.

(Буковина)

* Приспів повторюється після кожного рядка

Стоїть коршмина оріховая

Непоспішаючи

Стоїть корчмина оріховая.

Приспів*:

Ой дай, Боже.

У тій корчмині п'ять танців ходять.
(Марічка) біла всім перед вела.
Ой зайшла она у перший танчик.
Ой прийшов за неї рідненький нянько:
— Ой час, донько, час, час додому йти.
— Іду, няньку, йду, лиш танчик дійду.
Танчик не дійшла, у другий зайшла.
Ой прийшла за неї рідненька мамка:
— Ой час, донько, час, час додому йти.
— Іду, мамко, йду, лиш танчик дійду.
Танчик не дійшла, у третій зайшла.
Ой прийшла за неї рідненька сестра:
— Ой час, сестро, час, час додому йти.
— Іду, сестро, йду, лиш танчик дійду.
Танчик не дійшла, в четвертей зайшла.
Ой прийшов за неї рідненький братко:
— Ой час, сестро, час, час додому йти.
— Іду, братку, йду, лиш танчик дійду.
Танчик не дійшла, у п'ятий зайшла.
Ой прийшов за неї миленський єї:

Дивная новина

– Час, миленька, час, час додому йти.
– Іду, милий, йду, лиш танчик дійду.
Танчик не дійшла, із милим пішла.
Ліпший миленький, як брат рідненький.
Вінчуєме тя трояким зільом,
Трояким зільом, файним легінцьом,
Файним легінцьом, в м'ясниць весільом,
Ой дай ти, Боже, в городчик липку,
В городчик липку, за столом скрипку.

* Приспів повторюється після кожного рядка

Ци дома, дома господаренько

Швидко

Ци дома, дома господаренько

Приспів*:

Ой дай, Боже!

Ой аж єс дома, пробужай собі,
Пробужай собі дітей, жіночку,
Дітей, жіночку, всю чиялочку,
Бо прийдуть до тя троякі гості.
Перші бдуть гості світлеє сонце.
Коли засвітить в неділю рано,
Зрадують му ся діти маленькі,
Діти маленькі, баби старенькі.
«Ой, – каже місяць, – не є над мене,

Бо як засвічу темної ночі,
Зрадуємися вся звірка в полі,
Вся звірка в полі та й рибка в морі».
«Ой, – каже дощик, – не є над мене,
Коли покроплю рано в неділю,
Зрадуємися жито, пшеничка,
Жито, пшеничка і всяка сівбичка».

(Записано в с. Копачеле)

* Приспів повторюється після
кожного рядка

Щедрик, щедрик, щедрівочка

Грайливо

Щедрик, щедрик, щедрівочка.
Прилетіла ластівочка.

Стала собі щебетати,
Господаря викликати:

— Вийди, вийди, господарю.
Подивися на кошару.

Там овечки покотились,
А баранці народились.

А ягнички клаповушкі,
Скачуть собі кругом грушки.

А баранці круторіжки,
Скачуть собі край доріжки.

(Буковина)

Щедрий вечір, щедрівочка

Досить швидко

Щедрий вечір, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка.

Та як стала щебетати,
Викликала газду з хати:

— Вийди, вийди, газдо, з хати,
Маєш радість коло хати:

Коровка ти ся втелила,
Двоє телят вположила.

Свиня ти ся впоросила,
Десять свинят ізродила.

Коза ти ся укутила,
Троє козят вположила.

Вівця ти ся укутила,
Двоє ягнят вположила.

Твоя жінка уродлива,
Пан-господар, будь щасливий.

(Буковина)

Новорічні вінчованки та йорданські пісні

На многая літа

Урочисто

Музыкальная партитура для голосов. Титул: "На многая літа". Темп: "Урочисто". Музика складається з трьох рядків нот на п'ятилінійних лінійках. Ключ: один бемоль (F). Ритм: 6/8. Під нотою першого рядка є текст: "На мно- га- я вам лі- та, на". Під нотою другого рядка є текст: "мно- га- я вам лі- та, на мно- га- я і". Під нотою третього рядка є текст: "бла- га- я, ща- сли- ві- ї вам лі- та.". Ноти включають октави, чотиритактові фігури та інші мелодичні елементи, характерні для церковної музики.

На многая вам літа, (2)
На многая і благая,
Щасливії вам літа.

На многая вам літа, (2)
На во здоровіє, спасеніє
Многая вам літа.

На многая вам літа, (2)
Спаси вас, Христе, Боже наш,
На многая вам літа.

(Буковина)

Вінчуєме вам

Помірно

Вінчуєме вам за ваш Божий дар,
Що-сьте нам дали днесь на весіля,
Вінчуєм.

У вас за столом червона ружа,
Вашій донечці файного мужа
Вінчуєм.

Посадиме вам в кертї ялицю,
Вашому сину файну жоницю
Вінчуєм.

А тобі, газдо, три бочки вина,
Тобі, газдине, на руки сина
Вінчуєм.

(Записано в с. Копашиль)

Розвіялися буйні вітрови

Помірно

Роз- ві- я- ли- ся буй- ні ві-

4 тро- ви та й на- ві- я- ли

7 сьо- му дво- ро- ви Но- вий рік.

Розвіялися буйні вітрови
Та й навіяли сьому дворови
Новий рік.

А сеї ночі та опівночі
В дванадцять годин Новий рік настав
На землі.

Вставай, газдине, пали свічечку
Та й кажи своєму чоловічечку:
Новий рік!

Уставай, газдо, не протягайся,
Новому року з нами вклоняйся
На землі.

Встань, газдо, горі, Новий рік в дворі.
Пускай старий рік, приймай Новий рік
До себе.

Ой дай вам, Боже, чим більше грошей,
На вашім полі врожай хороший
Видіти.

Три кузли сіна, а два отави,
Вби були тучні воли, корови
На всей рік.

А вам, газдине, повного в скрини,
Масла, сметани ще й солонини
На всей рік.

Ой дай вам, Боже, несучі кури,
Вби-сте ся збули всякої жури
На всей рік.

Ой дай вам, Боже, в городі зілля,
А в вашій хаті фayne весілля
Видіти.

Ой дай вам, Боже, в городци в'язя,
А в вашій хаті файного зятя
Видіти.

Ой дай вам, Боже, в городци ліску,
А в вашій хаті файну невістку
Видіти.

(Записано в с. Кречунів)

Коза (Новорічна гра)

Весело, грайливо

Го-го-го, коза, го-го, сірая,
Ой розходися, розвеселися
По всьому дому, по веселому.

Де коза ходить, там жито родить,
Де не буває – там влягає.
Де коза туп-туп, там жита сім куп.

А в нашій сільці всі хлопці стрільці.
Встрелили козу в правес ушко,
В правес ушко, в саме сердечко –

Пуць!!!

Коза упала, нежива стала.
А міхоноша бере дудочку,
Надима козі та й у жилочку.

Уставай, коза, вставай, сірая,
Господар іде, ковбасу несе
Та ще й голубець. На цьому – кінець!
Дай, Боже, добрий вечір!

(Буковина)

Старий рік минає

Помірно

Музична партія у нотному форматі. Перша частина складається з двох рядків нот. Під першим рядком знаходяться слова: 'Ста- рий рік ми- на- є, но- вий на- сту- па- є,'. Другий рядок нот починається з цифри '3' над першою нотою, що вказує на третю частину мелодії. Під другим рядком знаходяться слова: 'ста- рий рік ми-на-є, но- вий на-сту-па-є, но-вий на-сту-па- є'. Ноти написані на п'ятилінійній шкалі з ключем Ф (басовий) та ритмом 5/4.

Ста- рий рік ми- на- є, но- вий на- сту- па- є,

3
ста- рий рік ми-на-є, но- вий на-сту-па-є, но-вий на-сту-па- є

Старий рік минає, новий наступає, (2)
Новий наступає.

Пане господарю, великий владарю, (2)
Великий владарю.

Дайте нам із полиці із медом пшениці, (2)
Із медом пшениці.

Іще щось такого до того смачного, (2)
До того смачного.

Новий рік приходить, щастя в дім приносить, (2)
Щастя в дім приносить.

(Записано в м. Карансебеш)

Йордан-ріко, приготися

Повільно

Йор- дан- рі- ко, при- го- то- ви- ся,
5 ти, Йо- а- не, ско- ро спі- ши- ся,
9 Все- свя- то- го в Трой- ці од- но- го,
ма- єш хре- сти- ти Бо- га са- мо- го
13 В річ- ко- вих хви- лях.

Йордан-ріко, приготися,
Ти, Йоане, скоро спішися,
Всесвятого в Тройці одного,
Маєш хрестити Бога самого
В річкових хвилях.

Облак з неба голос спускає
І Йоану радість звіщає:
«В сім спасіння-Богоявлення,
Спаса світу славне хрещення
Нині Ти сповниш!»

Херувими з неба злітають,
Серафими славу співають.
Відкупитель, світу Вчитель,
Бог Всевишній, усіх Спаситель
Вступив у Йордан!

Ангельський хор Спаса вітає,
А Хреститель щиро питає:
«О безгрішний Господи вишній,
Чи ж хрестити смію я, грішний,
Бога свого?»

«О Йоане, – каже Цар неба, –
Всяку правду радісно треба
Нам сповнити і здійснити,
Не лякайся нині хрестити
В тих водах Мене!»

Небеса ся нагло відкрили,
Всесвятого Духа спустили.
Над Христовою головою
В голубинім виді горою
Дух святий явивсь.

Води з диву взад ся вернули,
Бога-Отця голос почули:
«Сина мого, люди, слухайте,
Безнастанно Го прославляйте,
Що явився днесь!»

О величне Богоявлення!
О Христове світле хрещення
Вихваляймо і величаймо,
Славословну пісню співаймо
Тройці Пресвятій.

На водах Йорданських ставаймо
І Христа сердечно благаймо:
«В ту годину всяку провину,
О наш Спасе і Божий Сину,
Нам усім прости!»

Ти ж, Йоане, встався за нами,
Спомагай нас завжди мольбами,
Щоб там у небі ми з тобою
Доступили щастя-спокою
У раю. Амінь.

Сонце світить

СРухливо

Сон- це сві- тить, з гір Ли- ва- ну,
3 ся- є зло- том в крап- лях рос.
5 Йде Хре- сти- тель до Йор- да- ну,
7 до Пред- те- чі – Спас Хрис- тос.
9 Грай піс- ню, Йор-да- не, ра- дуй- ся, І- ва- не,
11 Пред- те- че Хрис- та.

Сонце світить, з гір Ливану,
Сяє злотом в краплях рос.
Йде Хреститель до Йордану,
До Предтечі – Спас Христос.

Приспів:

Грай пісню, Йордане,
Радуйся, Іване,
Предтече Христа.

У Йорданських хвилях чистих
Привітав Іван Христа,
Світлом променів срібlistих
Блисла з облаків дуга.

Приспів.

І озвався з неба голос:
«Се мій любий серцю Син».
А Іван схиливсь, мов колос,
Мов за ясным світлом дим.

Приспів.

Поклонімся й ми Христові
В сім святім величнім дни,
Він з безмежної любові
Охрестивсь, щоб нас спасти.

Приспів.

Бог нам об'явився

Повільно

Бог нам о- б'я- вив- ся

в трьох свя- тих О- со- бах,

як Хрис- тос хрес- тив- ся

на Йор- дан- ських во- дах.

Бог нам об'явився в трьох святих Особах,
Як Христос хрестився на Йорданських водах. (2)
Із небесних вершин Бог Отець голосить:
«То є мій милий Син, що нам мир приносить». (2)
А горою Бог Дух голубом злітає,
Надземне повітря світлом наповняє. (2)
Здивувався Йордан, що то за новина,
Що Предтеча Йоан хрестить Бога Сина. (2)
Повертають назад аж від моря води,
Дивляться на Спаса людської природи. (2)
Вірний народ спішить на ріку-криницю,
Де Дух Божий святить для життя водицю. (2)
На Йордан виходім на воду свячену
І свою обновім душу охрещену. (2)
Най Йорданська вода нам свята поможе,
А Тобі назавжди честь най буде, Боже! (2)

(Буковина)

Слова Господні

Стримано

3 Сло- ва Гос- под- ні на во- дах лу- на- ють,
5 про-рок на Хри- ста во- ду із- ли- ва- є.
7 Хрис-тос всту-пив на Йор- дан
9 і з не- бе- се всім із- не- се
11 тор- же- ство, тор- же- ство, тор- же- ство.
14 Ти Про- ро- че і Пред-те- че, не у- бо-
17 яв- ся, Хри- сту Спа- су хре- сти- те- лем
20 іс- тин- но став- ся в Йор- да- ні.
в Йор- да- ні, в Йор- да- ні.

Слова Господні на водах лунають,
Пророк на Христа воду ізливає.
Христос вступив на Йордан
І з небесе всім ізнесе
Торжество. (3)
Ти Пророче і Предтече, не убоюся,
Христу Спасу хрестителем істинно стався
В Йордані. (3)

Дух Святий сходить у виді голуба,
У тій хвилі світ почув голос з неба:
«Се Син Мій возлюблений,
Того послухайте,
Се воля, се воля Моя».
Той охрестить і освятить Адамове плем'я,
Духом Святим, благодаттю у тайні хрещення
Од гріхів. (3)

До Йордану радісно ходімо,
Священну воду до уст приймімо.
При ній днесь стояв весь
Лик Ангелів, Архангелів
В тій ріці. (3)
«Се є Син Мій возлюблений», – промовив Бог Отець,
У виді голуба Дух Святий з'явився в висотах,
В Тройці Бог. (3)

Сущим в тіні смертної. Світло приблизилось,
І двері до царства для нас одчинились.
До небес видам днесь
Стезю странну, шествованну
Народно. (3)
Бог-чоловік пред Йоаном приклонив голову,
Світ увидів об'явлену Божую славу
В небесах. (3)

Дивная новина

Шлемо на небо пісні благодарні,
Най лунає слава Божа на Йордані.
Спасителю, пошли нам
Благодать! На наш Йордан
Благодать. (3)
Слава Отцю, Його Сину й Духу Святому,
І Тройці Святій перед світом днесь явленому
Навіки. (3)

(Записано в с. Зоріле)

Авторські колядки

Ой там із востока

Слова Івана ФРАНКА

Музика Івана ЛІБЕРА

Помірно

Ой там із вос-то-ка зі-ронь-ка сві-
ти-ла. В Ві-фле-є-мі Ма-ти Бо-жа
Си-на по-ро-ди-ла. Си-на по-ро-
ди-ла.

Ой там із Востока
Зіронька світила.
В Віфлеємі Мати Божя
Сина породила. (2)

Понеслася вістка
По цілому світу,
Що новий Цар народився
З Нового Завіту. (2)

І ми, християни,
Всі файно співаймо,
І на Рождество Христове
Єго прославляймо. (2)

І ми не забудьмо,
Що-смо християни,
Держім віру християнську,
Суд Божий настане. (2)

Коляда (І)

Слова Марії ЧУБІКИ

Музика Івана ЛІБЕРА

Помірно

Всі

Доб-рі хри-сти-я-ни, Две-рі від-кри-вай-те,

Нас із ко-ля-до-ю До ха-ти прий-май-те.

С
А
Т
Б

Ста-ля-ся но-ви-на, Що Ді-ва Пре-чи-ста

В хо-лод-ній пе-че-рі По-ро-ди-ла Хри-ста.

Добрі християни,
Двері відкривайте,
Нас із колядою
До хати приймайте.

Помагав їй Йосип,
Щоб Дитя сповила,
Маленький Ісусик –
Господня Дитина.

Приспів.

Приспів:

Сталася новина,
Що Діва Пречиста
В холодній печері
Породила Христа.

В холодну печеру
Зігріти Дитятко
Прийшли віл і ослик,
Та й мале ягнятко.

Приспів.

Коляда (II)

Слова Степана ТКАЧУКА

Музика Івана ЛІБЕРА

Не поспішаючи

The musical score is written on three staves in G major (one sharp) and 3/8 time. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/8 time signature. It contains a measure with a (2+3) triplet marking. The lyrics 'Гос- по- да- ре й го-спо-дар- ко, в ха- ті лам- пу' are written below the first staff. The second staff starts with a measure number '4' and contains the lyrics 'за- сві- тіть, в ха- ті лам- пу за- сві- тіть'. The third staff starts with a measure number '7' and contains two first endings, marked '1.' and '2.', with the lyrics 'і ко-ляд- ни- ків прий- міть. // ків прий- міть.'.

Гос- по- да- ре й го-спо-дар- ко, в ха- ті лам- пу

4
за- сві- тіть, в ха- ті лам- пу за- сві- тіть

7
1. і ко-ляд- ни- ків прий- міть. // 2. ків прий- міть.

Господаре й господарко,
В хаті лампу засвітіть,
В хаті лампу засвітіть
І колядників прийміть.

— Ми, господар і газдиня,
Запрошуєм до хати,
Запрошуєм до хати,
Щоби страв поласувати.

Господаре й господарко,
Послухайте колядки,
Послухайте колядки,
Які складали прадіди.

І наповнити торбини
Горіхами, яблуками,
Горіхами, яблуками,
Пахкими медяниками.

Господаре й господарко,
Навстіж вікна прочиніть,
Навстіж вікна прочиніть
І колядникам скажіть:

На небі зірка ясна засяла

Слова і музика Віктора МАТЮКА

Обробка Івана ЛІБЕРА

Помірно, широко

p

На не- бі зір- ка яс- на за- ся- ла
хви- ля спа- сен- ня нам за- ви- та- ла,
і лю- бим світ- лом сі- я- є;
Бог в Ви- фле- є- мі рож- да- єсь.
mf
щоб зем- лю з не- бом в од- но злу- чи- ти,
Хрис- тос ро- див- ся: Сла- ві- те!
Хрис- тос ро- див- ся: Сла- ві- те!

На небі зірка ясна засяла
І любим світлом сіяє;
Хвиля спасення нам завитала,
Бог в Вифлєсмі рождаєсь.
Щоб землю з небом в одно злучити, } 2
Христос родився: Славіте! (2)

В біднім вертепі, в яслах на сні
Спочив Владика, Цар світа,
Отож до Него спішім всі нині,

Нашого жде Він привіта.
Спішім любови, тхом Го огріти, } 2
Христос родився: Славіте! (2)

Благослови нас, Дитятко Боже,
Дари нас нині любов'ю,
Най ціла сила пекла не зможе
Нас розділити з Тобою.
Благослови нас, ми Твої діти, } 2
Христос родився: Славіте! (2)

Зміст

Немеркнуча цінність культово-релігійної колядкової поезії	5

Релігійні колядки

Бог предвічний	15
Ангел Божий із небес	17
Ангел пастирям мовив	19
Божий Син днесь народився	21
Бог ся рождає	23
В Віфлеємі новина	25
Вселенная, веселися!	27
В Віфлеємі днесь Марія Пречиста	29
Веселий вечір	31
Де тота звіздиця	33
Дивная новина (I)	34
Дар нині пребагатий	36
Дивная новина (II)	38
Дивная новина (III)	41
Гей, зійшла зоря	42
Коли ясна звізда	43
Ішла звізда із востока	44
Коли Божа Мати по світу ходила (I)	46
Коли Божа Мати по світу ходила (II)	49
Коли ясна зоря	51
Нині, Адаме, розвеселися	52
Народився Ісус Христос	54
Нова радість стала	55
Новая радість світу ся з'явила (I)	57
Народився, народив	59
Нині настала в світі новина	61

Небо і земля	63
Нова радість стала (I).	65
Новая радість світу ся з'явила (II)	67
Нова радість стала (II)	69
О дивнеє народження	70
Ой стала нам ся нині новина (I)	71
Прийшов Святий вечір	73
По всьому світу стала новина	75
Пасли вівці пастирі (I)	76
Пасли вівці пастирі (II)	77
Радуйтеся, всі люди, враз	78
Радість нам ся являє	79
Землю юдейську ніч покриває	81
Ясная засвітила зоря (I)	83
Ясная засвітила зоря (II)	84
Ясна зоря всьому світу світила	86
Христос рождається	87
Христос Спаситель в північ родився	88
Хто там по дорозі	90
У містечку Віфлеємі	92
У Віфлеємі нині новина	93
Час радости, веселости	95
Чудесна зірка	97
Се сходить ангел	98
Во страні юдейській	99
В Віфлеємі тайна	100
Вітай, Ісусе	102
Коли Божа Мати	103
Темненькая нічка	105
Днесь щасливі часи віків	106
Дивная новина днесь ся являє	107
Діва Сина породила	109
Дзвони дзвонять нині всюди	110
На Святий вечір, на Різдво рано	112
Наш Спаситель народився	113
На Різдво Христове	114
Послухай нині	115
Радуйтеся всі людіє	117

Дивная новина

Розвеселімся всі разом нині	118
У нашій землі новая зоря	120
У полі, у полі	121
Що то за предивна	122
Щедрий вечір всім вам	124
Що за радість	125
Стала нам ся нині новина	126
Слава во вишніх Богу	127
Тріє царі	128
Над Віфлеємом заблисла зоря	130
Господь Бог предвічний	131
В Віфлеємі днесь предивна	132
Пресвята Діва Христа вродила	134
Весела світу новина нині	135
Се сходить ангел	136
Ясна зоря всьому світу світила	137
Ой весела нам новина	138
Вселенная веселися (II)	139
Ой стала нам ся нині новина (II)	140
Видів Бог, видів Творець	142
Святая ніч	144
Же, в зеленім полі	145
Спи, Ісусе, спи (I)	146
Спи, Ісусе, спи (II)	148
За все Тобі дякую	149
Наш Спаситель	150

Світські колядки

В саду, садочку	153
Добрий вечір тобі, пане господарю	154
Коляд, коляд, колядниця	155
Ой у саду, саду, саду-винограду (I)	156
Ой сивая тая зозуленька	157
Пасла (Марічка) сивенькі воли	158
Росте деревце	160
Ой у саду, саду, саду-винограду (II)	161

Стоїть коршмина оріховая	162
Ци дома, дома господаренько	164
Щедрик, щедрик, щедрівочка	165
Щедрий вечір, щедрівочка	166

Новорічні вінчованки та йорданські пісні

На многая літа	169
Вінчуєме вам	170
Розвіялися буйні вітри	171
Коза	173
Старий рік минає	174
Йордан-ріко, приготися	175
Сонце світить	177
Бог нам об'явився	179
Слова Господні	180

Авторські колядки

Ой там із востока	185
Коляда (I)	186
Коляда (II)	187
На небі зірка ясна засяла	188